

Kecskemét Város – Bozsó Gyűjtemény Alapítvány

6000 Kecskemét Klapka u. 34. Telefon: 76/324-625, 417-130 Fax: 324-625
www.bozso.net bozso.gyujtemeny@gmail.com

KÖZHASZNÚSÁGI MELLÉKLET SZAKMAI BESZÁMOLÓ

2024

KECSKEMÉT, 2025. MÁJUS 26.

BOZSÓ JÁNOS NÁNDOR
KURATÓRIUMI ELNÖK

Közhasznú Szervezet
Szája 1%:
Adószámunk: 18343517 – 2 – 03
Bankszámlaszámunk:
10918001-00000017-81730007
11732002 – 20328793

KECSKEMÉT VÁROS – BOZSÓ GYŰJTEMÉNY ALAPÍTVÁNY

6000 Kecskemét Klapka u. 34.
18343517-2-03

Közhasznúsági melléklet – beszámoló a 2024. évről

Kecskemét Város – Bozsó Gyűjtemény Alapítványt a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 1993. december 30-án, 569. sorszám alatt jegyezte be.

Az Alapítvány közhasznú fokozat szerinti jogállásúnak minősül.

Folyamatosan fenntartottuk és bemutattuk Bozsó János (1922-1998) festőművész, múzeumalapító életművét és műgyűjteményét magába foglaló Bozsó Gyűjteményt. Közgyűjteményi munkát, kulturális és közművelődési tevékenységet, kulturális örökség megővését végeztük céljaink megvalósítása érdekében. Az Alapító képzőművészeti és elhívatott gyűjtői munkásságának értékét hangsúlyozva olyan időszak kiállításokat, eseményeket rendeztünk, amely a magyar és nemzetközi folyamatokba is beágyazza tevékenységünket. Saját tematikával kapcsolódtunk Kecskemét művészeti eseményeihez, országos múzeumi akciókhoz, nemzeti értékeink ápolásához. Széles korosztályi merítéssel és tematikával szerveztünk foglalkozásokat, tárlatvezetéseket.

Az Alapítvány célja Bozsó János életművét és műgyűjteményét tartalmazó, kecskeméti „Bozsó Gyűjtemény” fenntartása és annak közművelődést szolgáló állandó és időszak kiállítások keretében történő folyamatos bemutatása.

Alapítványunk „kulturális tevékenység” és „kulturális örökség megővése” tevékenységeket folytat.

Elsősorban múzeumi (közgyűjteményi) tevékenységet végzünk alapítványi célunk megvalósítása érdekében. A közgyűjteményi tevékenység fő területei: összegyűjti, feldolgozza, megővja és bemutatja a gyűjtőkörébe tartozó műtárgyakat.

Kiállításokat, művészeti eseményeket rendezünk Bozsó János alkotóművészeti és műgyűjtői életművéhez kapcsolódóan. Küldetésünket és munkánkat meghatározza Kecskemét kultúrájának széleskörű megismertetése, színvonalas értékmentő, értékteremtő események létrehozása, koordinálása.

Állandó kiállításaink:

Bozsó János festőművész műgyűjteménye:

- Magyar néprajz 15 – 19. sz.
- Európai iparművészet 15 – 19. sz.
- Egyházművészet 15 – 19. sz.
- Bozsó János festőművész alkotásai

Hanga-óragyűjtemény

2024-ben január 11-től fogadtuk látogatóinkat a megszokott nyitvatartási időben; csütörtöktől vasárnapig 10 és 18 között.

Előzetes bejelentés, egyeztetés alapján más időpontokban is megtekinthetők a kiállításaink. Elsősorban csoportok veszik igénybe ezt a szolgáltatásunkat.

Tematikus foglalkozásoknak szervezünk hétfőtől szerdáig.

Elsősorban az iskolás csoportok igényei alapján állítjuk össze a tárlatvezetéseket, de különböző korosztályok speciális érdeklődési körének megfelelő kínálatot tudunk ajánlani.

Esti tárlatvezetéseket hirdetünk időszak kiállításaink elmélyültebb megismeréséhez.

Több éves tapasztalat és gyakorlat alapján ki tudunk alakítani egy törzsközönséget, akik igénylik a „hivatalos órákon túli” speciális programokat.

MŰTEREM METAMORFÓZIS I.

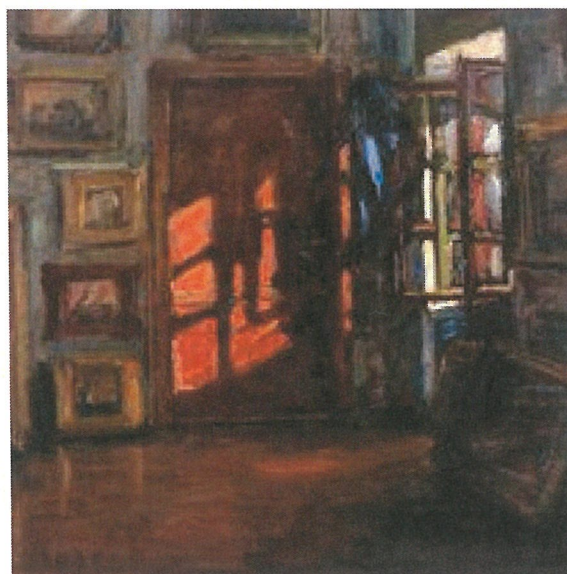
időszaki kiállítás

kurátorok: ifjú Bozsó János, Loránd Klára

A 2023-ban megnyitott kiállításunk Bozsó János festőművész születésének 100. évfordulójára emlékező eseménysorozatunk részeként született.

A Bozsó Gyűjtemény látogatói részéről folyamatosan fogalmazódik meg az igény, hogy az állandó kiállítások mellett, amely a gyűjtői életművet mutatja meg, a festőművész alkotói életműve is hangsúlyosan szerepeljen. Az életmű nagysága lehetővé teszi az alkotói korszakok, tematikák változatos bemutatását.

A kiállítás 2024. május 12-ig volt látogatható.

2024. január 22. hétfő 17 óra
MAGYAR KULTÚRA NAPJA
FÉNYEK – ÁRNYAK
Ingyenes tárlatvezetés

Magyar Kultúra Napja

ÉS KAPCSOLÓDÓ PROGRAMJAI KECSKEMÉTEN

2024. JANUÁR 19. 17:00 óra

DALRA MAGYAR! – A magyar nép
leg híresebb dallamai
Előadó: Bősze Ádám zenetörténész
Helyszín: Katona József Könyvtár

2024. JANUÁR 22.

MÚZEUMPEDAGÓGIAI

FOGLALKOZÁSOK

„Cifrapalota, zöld az ablaka” – óvodás korosztálynak
A szecessziós Cifrapalota története – alsós diákoknak
Kecskemét a szecesszió városa – felsős diákoknak
A programok csak előzetes bejelentkezéssel
és időpontegyeztetéssel vehetők igénybe.
Információ és bejelentkezés:
Merinu Éva múzeumpedagógus
(+36 20 257-5019; cifrapalota.muzped@gmail.com).
Helyszín: Kecskeméti Katona József Múzeum
Cifrapalota Kiállítóhelye

14:30 óra

Nem minden rovar bogár, avagy MIT GONDOLJUNK AZ „IRODALMI KÁVÉHÁZAKRÓL”?

Rendhagyó művészet- és kultúrtörténeti óra
Előadó: Dr. Saly Noémi irodalomtörténész
Helyszín: Hírös Agóra Otthon Mozi

15:45 óra

A BESZÉLŐ KÖNTÖS

Felolvasóverseny kecskeméti 7-8.
és 9-12. osztályos diákok részére
Jelentkezés és információ:
ilona.csizmadia@hirosagora.hu
Részletes felhívás: www.hirosagora.hu
Helyszín: Hírös Agóra Otthon Mozi

17:00 óra

„FÉNYEK – ÁRNYAK”

BOZSÓ JÁNOS MŰVÉSZETE

AZ 1960 – 70-ES ÉVEKBEN – tárlatvezetés
a KONTRASZTOK című időszaki kiállításon.
A belépés ingyenes, kizárólag előzetes regisztrációval:
bozso.gyujtemeny@gmail.com.
Helyszín: Bozsó Gyűjtemény

17:00 óra

„ZENE ÉS KÖLTÉSZET SZABADON”

Konyicska Renáta zongoraművész előadásában
Frédéric Chopin 24 prelűdjé hangzik el.
A darabok között válogatás hallható Szöllősi Mátvás
Szabad című verses kötetéből a szerző előadásában.
Helyszín: Kodály Iskola, Nemesszeghy Márta terem

18:00 óra

ÁRKÁDIÁBAN ÉLTEM ÉN IS!

Egy joltévó világ a mennyből kiderül...
versszínházi előadás
Kölcsey Ferenc és Csokonai Vitéz Mihály műveiből
született színdarabbal ünnepel a Kecskeméti Katona
József Nemzeti Színház és annak színházi műhelye,
a Nemzeti Dobogó.
Rendezte: Varga-Husztai Máté és Szabó Dorottya
Helyszín: Ruszt József Stúdiószínház

2024. JANUÁR 23. 12:00 ÓRA

VERSEFELOLVASÓ ÉS IMPROVIZÁCIÓS SZÍNHÁZI DÉLUTÁN

Saját, vagy más magyar költők verseinek előadása,
majd rögtönzött jelenetek bemutatása valamennyi
korosztály részvételével.
Információ és regisztráció: info@szik-kecskemet.hu
Helyszín: Széchenyi István Közösségi Ház
(Széchenyi István sétány 6.)

KONTRASZTOK

időszaki kiállítás

Bozsó János festőművész alkotásai az 1960-as, 70-es évekből

kurátorok: ifjú Bozsó János, Loránd Klára

A kiállítás 2024. február 16-ig volt látogatható.

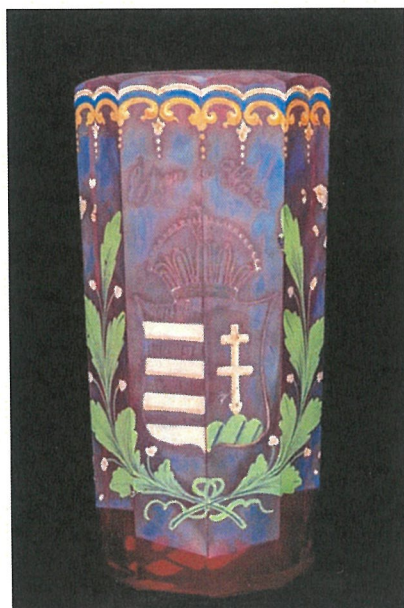

2024. január

HAZATÉRT MŰTÁRGYAINK

kurátor: ifjú Bozsó János Nándor

A nagysikerű Magyar Géniusz Vándorkiállítás 2022 – 2023-ban Kecskeméten, Gyulán, Debrecenben, Győrött, Szombathelyen, Egerben, Szekszárdon a Kárpát-medencei múzeumok legféltettebb kincseit mutatta be, közöttük a Bozsó Gyűjtemény műtárgyait is. Állandó kiállításainkon ismét látható az 1891-ben készült, magyar címerrel, spanyolozott szívekkel díszített mángorló és a nagyméretű, bíbor páccal festett Kossuth-pohár, oldalán szintén a magyar címerrel. Bozsó János festőművész alkotását a Kontrasztok időszak kiállításán tekinthetik meg az érdeklődők.

Házasság Hete 2024. február
Tárlatvezetések

A SZERELEM KÓDJAI és JEGYAJÁNDÉK VOLT-E A CZIFRA GATYAMADZAG?

Felnőttprogram a Házasság Hete alkalmából

A tárlatvezetéseket a nagy érdeklődés miatt az előre tervezettnél több alkalommal hirdettük meg.

A hagyományos paraszti világ tárgyai között kutakodtunk.
Miről mesélnek a szerelmi ajándékok a déd- és ükszülők idejéből? A szigorú hagyományok között élő társadalmi közösségekben, a szabályozott párválasztás korlátai között milyen pajzán üzeneteket hordoztak a munkaeszközök?
Egy pohár „bájitallal” is megvendégeltük a múzeumi túra résztvevőit.

EGY SZÉKELY AZ ALFÖLDÖN – NAGY ISTVÁN MŰVÉSZETE

Időszaki kiállítás

2024. március 21. – május 12.

meghosszabbítva: május 19-ig

kurátorok: ifjú Bozsó János, Loránd Klára

megnyitotta: Dr. Nátyi Róbert művészettörténész, karidékán

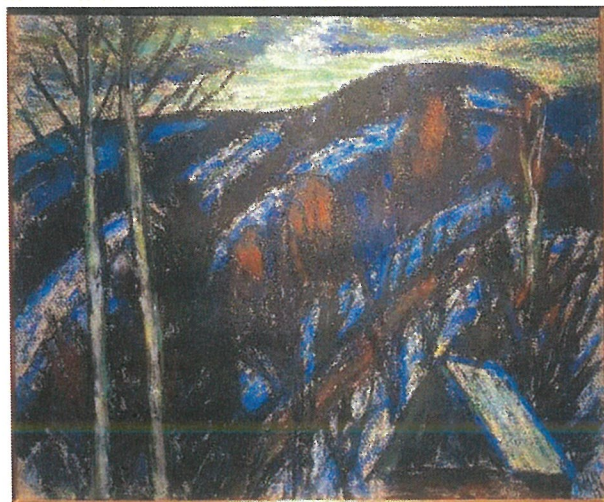
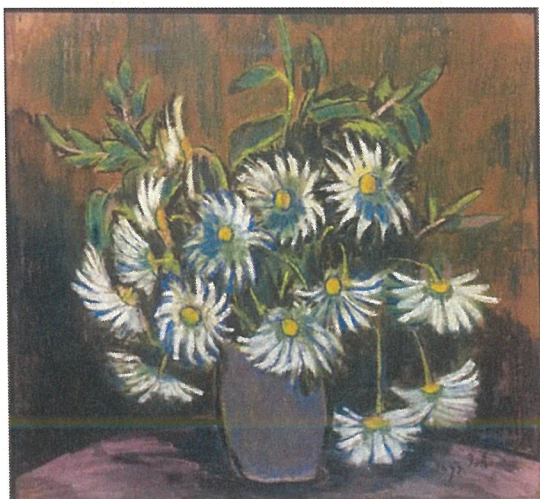
Szegedi Tudományegyetem

Bartók Béla Művészeti Kara

A Bozsó Gyűjtemény évtizedek óta kapcsolódik a helyi kulturális élet jelentős eseményeihez.

Nagy István (1873. március 28., Csíkszentlélek – 1937. február 13., Baja) művészete elementáris erővel hat a nézőre. Szűk szavú, de lenyűgöző kompozíción tájak és az ott élők jelennek meg. A szénrel, pasztellel rótt műveivel nem hízeleg, mégis transzcendentálisan hatja át minden vonását elkötelezettsége az erdélyi havasok és az alföldi síkság iránt, elkerült minden felesleges vonást. Vándorolt és menekült egy életen keresztül. Művészettörténeti tanulmányok szerint tartózkodott a Kecskeméti Művésztelepen is. Az értékelések egyrészt az alföldi festészet képviselőjének tekintik, akinek jelentős hatása volt a téma és a szemlélet közvetítésében a következő művésznemzedékek felé, másrészt a magyar konstruktivizmus egyik hírnökének az egyre hangsúlyosabbá váló geometrikus szerkesztése okán.

A Bozsó Gyűjtemény kiállítása egy sorozat harmadik része, amely során a jelenkori magyarországi műgyűjtés egyik legfontosabb magángyűjteményéből emel ki tematikus válogatást. Kemény Gyula festőművész, restaurátor kollekciója megkerülhetetlen minden fontos hazai gyűjteményes kiállítás létrehozásakor akár egy korszak, akár egy meghatározó életmű bemutatásáról legyen szó. A Bozsó Gyűjtemény elkötelezett a magyarországi magángyűjtemények kevésbé hozzáférhető anyagának megismertetése iránt.

EGY SZÉKELY AZ ALFÖLDÖN – NAGY ISTVÁN MŰVÉSZETE

Válogatás Kemény Gyula magángyűjteményéből

MEGNYITÓ: 2024. MÁRCIUS 21-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN 17 ÓRAKOR

Bozsó Gyűjtemény
www.bozso.net

MEGNYITJA:

DR. NÁTYI RÓBERT

művészettörténész, kari dékán
Szegedi Tudományegyetem Bartók
Béla Művészeti Kara

MEGTEKINTHETŐ:

2024. MÁJUS 12-IG,

csütörtöktől vasárnapig,

10:00–18:00-ig

Bozsó Gyűjtemény

6000 Kecskemét, Klapka u. 34.

A Bozsó Gyűjtemény állandó támogatói:

SZECSKAY
KÖZMŰVELÉSI ALAP

MILTI

BERTAIOIO
ART & DESIGN

KLAPPAL KFT

Artkalauz
Művészeti Magazin

voľvarber

KONACS
ART & DESIGN

Dr. Ágnes-Renata Dótt
Szegedi
Magánmagazin

**39. KECSKEMÉTI
Tavaszi Fesztivál**
2024. március 14. – április 14.

termostar
A VESZÜLŐ VÁROSA

BÁCSVÍZ

Nagy István festőművész,

Csíkminsztent, 1873. március 28. – Baja, 1937. február 13.

1873. március 28.-án Csíkminsztenten módos, székely, gazdálkodó családban született

1885-ben kezdi tanulmányait a Csíkszeredai Gazdasági Népiskolában

1888-ban meghal a 15 éves fiúnak az édesapja, a család nehéz anyagi körülmények közé kerül

Erdély varázslatos világa, a havasok, a karámok, a szülőföldről hozott természetközelség örökre meghatározza világlátását, művészetszemléletét.

1888 – 1892 között elvégzi a Kolozsvári Tanítóképzőt

1892 Kalocsa melletti Homokmégyen kezd el tanítani

Nagy István itt készült rajzai alapján. fedezi fel tehetségét Kelety Gusztáv, a magyar művészeti élet és képzés jelentős alakja

1894 Beiratkozik a budapesti Mintarajziskolába

1898 Székely Bertalan növendékeként tanári oklevelet szerez

Ösztöndíjjal folytatja külföldi képzőművészeti tanulmányait.

1899 Müncheni Képzőművészeti Akadémián képezi magát

1899 – 1900 Párizsi Julien Akadémián folytat tanulmányokat

1902 Csíkszeredában nyílik meg első kiállítása

1902 Olaszországba utazik rövididőre

Megismeri és elismeri a festészet korszakalkotó, történeti mestereit és a moderneket egyaránt, de saját útját járja mindvégig. Elszakíthatatlanul ragaszkodik az erdélyi hegyek, az alföldi fák keretezte tájakhoz, a barázdált arcokhoz, a szűkszavú előadásmódhoz.

1903-ban hazatér

Nagy István, az örök vándorló alig talál huzamosabb időre biztos pontot, állandó otthont és műtermet, soha nem is vált a klasszikus értelemben vett műtermi festővé. Egy évtized alatt többször visszatér Erdélybe. A Békás-tó, a Gyilkos-szoros fontos ihletőjévé válik, de bejárja az Alföldet, a Bakony és a Balaton környékét is. Megfordul Bécsben, Berlinben, Fiumében.

1904 A *Művészet* folyóiratban közlik először művei reprodukcióit

Lyka Károly, a kor meghatározó műkritikusa válik Nagy István művészetének patrónusává.

1914 Jelentős kiállítása nyílik a Marosvásárhelyi Kultúrpalotában és első gyűjteményes kiállítása Budapesten a Művészházban

1915 A világháború harcterein alkot

Legfontosabb művei nem a háború eseményeit örökítik meg, a katonaportréi az emberi szenvedés lenyomatai.

1916 Kiállítás a budapesti Könyves Kálmán Szalonban

Az erdélyi menekültek javára rendezett kiállításán háromszáz rajzot és pasztellművet állított ki. A válogatás az erdélyi és frontvidéki művekkel osztatlan elismerést váltott ki.

1919 Elhagyja szülőfaluját

Hat évig nem tér vissza. Családi viszály támadt körülötte, mert a háború utolsó éveiben beleszeretett a fronton harcoló bátyja feleségébe.

Folytatódnak a vándorlások: Kolozsvár, Budapest, Szolnok, Szentes, Baja ... Legtöbbször gyalog vág neki festőkörútjainak. Barátoknál, mecénásoknál húzza meg magát, rendszeresen a szabad természetben alkot. Kis dobozban viszi magával a rajzszenet, a pasztellkrétát. Ha más nem akad, csomagolópapírra rója gyors vonásait.

1920-as évek elején szerződést köt a Singer és Wolfner kiadóval

Farkas István festőművész apja, Wolfner József biztosít jövedelmet Nagy Istvánnak, akinek művei 1923-ig kizárólagos értékesítéssel a cég tulajdonába kerülnek.

1923 Kiállítás a Nemzeti Szalonban

A nagyszabású kiállítás országos hírnevet, elismerést hoz a művésznek. Ebben az évben kapja meg a Szinyei Társaság díját is. Surányi Miklós regényt ír róla.

1925 Ismét Erdélyben alkot

1926 Megházasodik

Korábbi bőkezű támogatója, a fiatalon elhunyt budapesti terménykereskedő, Joekl Antal özvegyét, Umstadt Máriát vette nőül.

1927 Megszületett egyetlen gyermeke, ifjabb Nagy István

Éltek a Bakonyban töltött idő után Budapesten, majd két évig a Bácskában, Sajkásszentivánon (Szerbia), a feleség édesanyjánál. A szerb kiutasítás után visszatértek Budapestre, majd Hartára, Bácsalmásra költöztek.

1930 Bajára költözik a család

A letelepedés után is sanyarúság, küzdelmek árnyékolják be életüket. A bizonytalan egzisztencia nem tántorítja el a művészt a szüntelen alkotástól.

1934 A KUT (Képzőművészek Új Társasága) törzs tagjai közé választja

Budapesti kiállításokon sikerrel szerepel válogatásaival, a kortársak elismeréssel adóznak művészete előtt, néhány bajai polgárcsalád is segít vásárlásaival. Mégsem ismerheti meg a gondtalan életet, a felhőtlen alkotás lehetőségét. A szűkös anyagi körülményektől sohasem szabadul meg, depresszió és betegség kíséri az utolsó hónapokat.

1936 Elnyeri a Szinyei társaság 200 pengős díját *Édesanyám* című alkotásával.

Rövid idő múlva járásképtelenül szállítják a bajai kórházba, ahol élete utolsó 283 napját tölti.

1937. február 13.-án Baján hunyt el 65. évében

Nagy Istvánt egyrészt az alföldi festészet képviselőjének tekintik, akinek jelentős hatása volt a téma és a szemlélet közvetítésében a következő művésznemzedékek felé, másrészt a magyar konstruktivizmus egyik hírnökének az egyre hangsúlyosabb, geometrikus szerkesztésből fakadóan. Élete folyamán három országban született több ezer alkotása, egyrésztük még ma is felderítésre vár.

KEMÉNY GYULA-GYŰJTEMÉNY

A restaurátorként működő Kemény Gyula, már korán az iskolában kitűnt rajzkészségével. A képzőművészeti gimnázium után a Főiskolán Veres Sándor volt a tanára. Emellett fontos momentum, hogy az 1973-ban nyugdíjba vonuló Barcsay mester utolsó csoportjába tartozott. Restaurátori munkája során a legelterjedtebb technikájú, korú, stílusú alkotásokkal találkozva szinte sorsszerű, hogy a nyolcvanas években a műgyűjtés felé fordult érdeklődése. Ezt a tevékenységet sohasem misztifikálta, számára a gyűjtemény tudatos gyarapítása építő, kreatív cselekvés.

„A kellő alázattal végzett helyreállítási munka előfeltétele az is, hogy a restaurátor rendelkezzen olyan azonosulási készséggel, aminek révén átélhetővé és beszédessé válik a legkülönbözőbb alkatú és temperamentumú művészek által megérintett és megformált anyag. A szemnek rendelkeznie kell egy olyan különleges nyomolvasó készséggel, ami a matériában (festékben) hagyott lelki-szellemi lenyomatokat a műtárgy legegzaktabb üzeneteként olvassa. Ekképpen kerülünk igazán intim közelségbe a műtárggyal, amikor feltárul számunkra, hogy a teremtető kéznek az anyaghoz fűződő erotikus viszonyából mi született” vallja a gyűjtő.

A gondosan válogatott és rendezett műegyüttes napjainkra a XX. századi magyar festészetre reflektáló magánkollekciók egyik legjelentősebbjévé vált, ahogyan ezt a műgyűjtéstörténettel foglalkozó szakirodalom is megállapítja. „A művek közötti kölcsönhatások tudatos kiaknázását és a kollekciónak keretet adó enteriőr precíz megkomponálása... a két vezérfonal Kemény Gyula mai, belvárosi otthonában kristálytisztaan érvényesül. A belépő először egy kisebb szobában az alföldi iskola képviselői, Tornyai, Koszta és Rudnay művei mellett egy páratlan erejű Nagy István válogatással szembesül, melybe frappáns párhuzamként egy Barcsay tájkép illeszkedik, messze vezető asszociációkra sarkallva a látogatót. A lakás lenyűgöző magja, a

méretében is impozáns nagyszoba a 20. századi magyar festészet rendkívül széles, Gulácsytól Domanovszkyig, Berénytől Fényes Adolfig húzódó, de 1945-nél hangsúlyosan megtorpanó ívét fogja át, melyben a megkérdőjelezhetetlen kvalitáson túl a festés érzéki örömét sugárzó felületkezelés és az alkotás manuális vetületét megbecsülő gyűjtői hozzáállás adja az összetartó erőt.” (Molnos Péter)

A kollekció kiindulópontját a nagybányai festészet újrafelfedezése jelentette, majd egyre határozottabban a francia művészet hatásait integráló modernista irányzatok, és alkotók felé fordult figyelme. Az említett preferenciák mellett ugyanolyan értéken kezel más, a magyar sajátosságokat karakteresen felvállaló irányzatokat is.

Szemléletét jól jellemzi a következő gondolat: „A művek ilyen vándorútja alapozta meg Kemény Gyula azon szemléletét is, hogy inkább a gyűjtemény felelős, átmeneti őrzőjének, semmint örök tulajdonosának tekintse magát. A képek hozzá kerültek egy időre, s ezalatt egy olyan szellemi egységet kell belőlük létrehozni, amely többet mond az egyes művek összességénél - amint ezt egy másik nagy gyűjtői példakép, Rácz István is tanította Keménynek. Ha már a gyűjtők közötti hagyományozásról esik szó, Kemény Gyula időközben maga is példakép és mester lett több gyűjtő számára...” (Ébli Gábor)

KEMÉNY GYULA NAGY TALÁLKOZÁSOK

Kivételes szerencsémnek tartom, hogy Nagy István művészetével az első meghatározó találkozásra már tizennégy éves koromban sor került. Felejthetetlen élményem az a nagyszabású gyűjteményes kiállítás, amit anno még a Kossuth téren működő Nemzeti Galériában láthattam 1967-ben. Első látásra otthon éreztem magam Nagy István képei között. Olyan odaadó figyelemmel bámultam, és hallgattam festői summázatait, mint azelőtt a természet közelségében megbölcslült nagyszüleim képes beszédben összegző igazságait.

Gyarapodó szakismeretem és gyakorlati tapasztalatom függvényében csak később figyeltem fel Nagy István festéstechnikai megoldásaira, amikor már átélhetővé vált számomra a formálás mikéntje: ahogyan például a pasztellkészletéből egyszerre négy-öt rudat csokorba fogott és azzal irizáló színszöveteket hozott létre. Csodáltam, hogy az olyan száraz anyagból, mint a szén, hogyan képes olyan bönedvű festőiséget fakasztani. Az ujjbegyével elsajtol, vagy éppen csak megsuhintott porózus állagú pasztell olyan olvadékonnyá vált az érintésétől, hogy valósággal itatni tudta vele a papírt. Nagy István jól ismerte rajzeszközeinek a természetét. Tudta melyik papírnak milyen étvágya van. Az érdes felületű karton falánkabb, gyorsabban zabálja a szén és a krétát. Hozzá képest a sima csomagolópapír nehezen tűri, ha agyontraktálják. Ebből a tapasztalatból adódóan fontosabb volt számára a minden felületen könnyen megtapadó szén és a krémesen kenődő pasztell, mint a papír minősége. Ezekkel az eszközökkel remekművek egész sorát volt képes létrehozni a leghitványabb barna csomagolópapíron is. De Nagy István nélkülözésekkel terhes festősorsa nem mindig tette lehetővé, hogy pazarló bőséggel használja pasztellkészletét. Ő azonban a hiányból is erényt kovácsolt, amikor az eszköztelenségben meglátta a kifejezőerő lehetőségét. Gondoljunk azokra a monokróm, áttetsző textúrájú szénrajzaira, amiknek a ritkás szövetébe hintett sovány szín olyan vendég, mint a szegény ember levesében a vékony rántás. (*Kucsmás kisfiú, Pista fiam, 1930 k.*) Ezek a puritán, megkapó keresetlenséggel ábrázolt gyermekportrék hihetetlen meggyőzőerővel igazolják esztétikai alaptételét, miszerint: szép az, ami igaz.

Korábban azt gondoltam, hogy a festői eszközök hierarchiájában a pasztell az olaj mellett csak kiegészítő grafikai eszköz. Művei motívumkészletében szerves egységben él egymással az

ábrázolás tárgya és az ábrázolás eszköze, és mindez egyszerre, egymásba reflektált formájukban tárul elénk.

A Magyar Nemzet 1967. szeptember 24-i számában Pernecky Géza írt egy máig is érvényes, fontos tanulmányt az imént említett emlékkiállításról. Ő távlatos rálátással Nagy István festészetének lényegét a *szintézis* fogalmával összegezte, – én ellenkező irányú ráközelítéssel, a képi struktúráját elemezve jutok el művészetének *egylényegűségéhez*, végeredményben ugyanoda.

Nagy István festészetében legszembeötlőbb a természet harmonikus összefüggéseit láttató képessége; a festés nyelvére lefordítva, az a mód, ahogyan a természet különmemű mívűmait egymáshoz hasonlítva megteremti az egylényegűséget. Műveiben a hasonítás, az asszimilálás igen gazdag variációit mutatja be az ember és természet, a természet és állatok, valamint az állat és ember viszonyában. Ennek egyik karakteresen szép példája a *Karám télen* című, 1927-ben festett kompozíció, ahol a legelésző birkák, mint fekete és fehér kottafejek, váltakozó ritmusban és hullámozó elrendezésben sorakoznak a kerítés kottavonalai között. A meredek domboldal szélesen ívelő karéjával oltalmába zárja a hasonlóan hajlott hátú juhait, és e formai-alaki megfeleltetések miatt úgy fest, mintha ezek az állatok öröktől fogva egy alomközösségben élnének az anyatermészettel, amely saját képére formálta őket. Ebben a homogenitásban a nagyívű, magától értetődőnek tetsző összefüggések bemutatása adja a szintézis alapját. Ez a látásmód a festő nomád életformájából is következik, hiszen a vég nélküli barangolásai során ő maga is szimbiózisban élt a természettel.

A hasonulás egy másik formájával találkozunk a *Tejivó parasztlány* egyik legszebb, birtokomban lévő variánsán. A mozdulatot legkifejezőbb látószögből megragadó oldalnézeti ábrázolásban jól érvényesül a kék fejkendős kislány profilja, a szájához emelt, vele eggyé forrott sárga tejesköcsöggel. A téma zsánerszerűségét azzal kerüli el Nagy István, hogy a cselekmény leírását hangsúlyoztatva a festői eszközökre bízta; a köcsög fekete vetett árnyéka úgy fut végig a kislány szájától a nyakán lefelé, hogy az egyszerre a beömlő tej útvonalát is kirajzolja, amivel szemléletesen megjeleníti az ivás aktusát is. Ezt a történést nem a képzetünk teremti meg a mozdulat és a tejesköcsög összeolvasásából, hiszen maga a jelenidejű folyamat – a kettős szerepű árnyékban, – konkrétan meg is jelenik. Nagy István a szintézisteremtés eszközével, és a jelenidejű cselekmény kimerevítésével mintha „a” *Tejivó* idoliikus archetípusát teremtette volna meg.

A kompozíció dinamikus ritmusképlete a világosan tagolt testrészek különböző dőlésszögének és ezek egymásra kontrázó diagonális irányainak egyensúlyozó játékára épül, amely vitalizálja a történést. A széles kontúrba foglalt színek olyan friss erővel hatnak, hogy még a banálisnak tetsző sárga-kék, és piros-zöld szín párok is a rafinált árnyalataikkal üdítő színélményt adnak. A függőleges irányú kézjárással irizált színfelületek között az egyetlen bontatlan szín a fejkendőt formázó mély ultramarin, amely intenzitásával, és tisztaságával Vermeer lapis lazuli kékjét idézi a *Tejet öntő lány* kötétyéről. Mintha köznapi viseletükön ezek a parasztlányok is részesülnének abból a „mennyei kékből”, amely egykor csupán a Szent Szűz drága köntösének privilégiuma lehetett. Ezáltal a *köznapi is* ebben az éterien tiszta kék színben megtestesülő esztétikai emelkedettség *spiritualizálja*.

Nagy István egylényegűségének sajátossága, hogy emberábrázolásaiba belefesti a természetet. Az idős, barázdált arcú öreganyja portréit is olyképpen formázza, mintha egy többszázéves tölgyfa törzsét rávátkozná a papírra. A hasonítás fordítva is működik; amikor a táji motívumokat antropomorfizálja, melyek esetenként éppolyan szuggesztív, vagy esendő látványt nyújtanak, mint az ember. A csendéletek közül pedig talán egyik legszebb példa a *Margaréták* (1927 k.). A virágcsokor hervadtan alábukó, elnehezült fejű szálai terpeszkedő szirmaikkal kapaszkodnak

egymásba, és együttes élni akarással törnek a magasba egy utolsó flash erejéig. Itt Van Gogh napraforgó csendéleteinek inspiráló hatása felismerhető abban a létfilozófiában is, amikor az elvirágzásban a *memento mori*-ra utal.

A legenda szerint többször is számonkérték tőle, hogy a fehér havat miért festi kékre. Mire ő tömören így érvelt; a hónap nem az a lényege, hanem az, hogy fehér, hanem az, hogy hideg. (*Behavazott Csíki hegyek, 1928*)

Nagy István tulajdonképpen a látóhatár kitakarásával teszi meg az első lépést a lapos képsík megerősítése felé, amikor a horizontot boglyákkal, vagy állatokkal takarja el. A rajzpapír kétdimenziós adottságát természetesnek veszi, és a különböző térrétegeket egymás fölé vetítve rendezi el a képsíkon. Látásmódjától nem volt idegen a *legjellemzőbb nézet* elvén alapuló ábrázolás. A *Szántás Erdélyben (1927)* című kompozíció ritmusképlete például a síkra terített kétlábúak és négylábúak vízszintes sorba rendezett ornamentális rendjére épül. Ez indokolja, hogy megoldásait gyakran kapcsolatba hozzák az ókori egyiptomiak síkra terített reliefjeivel. Az ő kompozíciói azonban mentesek azok kanonizáló merevségétől. Ezek az emlékképek alapján festett tömönatos summázatok sokkal inkább a gyermekrajzok friss közvetlenségével és kifejezőerejével hatnak, és e letisztult összegzésekben – úgy, mint a legjellemzőbb ismertetőjegyeket hangsúlyozó gyerekrajzon, – a látszati kép helyett a *tudott* kerül előtérbe. A téma olyan banális közhelyekre épül, mint amit az előbbi példa is illusztrál; az állatoknak négy lába van, az embernek kettő; a hegy meredek hátú, az alföldi táj lapos. Azonban e stilizált formarendű művek banális állításait a megformálás mikéntje egyszeriben megszabadítja a közhelyes jellegüktől. Konkrétan arról van szó, hogy Nagy István ezeket a végtelenül egyszerű tájelemeket különböző sodrásirányú, egymásnak feszülő energiamezőkké transzformálja, és ez a rajzi struktúra átírja a hétköznapi motívumokat.

Szepesi Attila a „*Hegyi festő*” képeitől ihletett esszéjében így jellemzi „Csíkországot”, ahol Nagy István nevelkedett: „Ez a vidék csupa áhítat, hideg borzongás és fekete kontúr. Itt az esztendő nagy részében három szín uralkodik, a hó fehére, a fenyők zöldje és a törzsek feketéje. (*Fák alatt, 1923 k.*) Redukált színvilág. Az érzelmek is redukáltak. Egyszerre nyerek és szakralisak.”

Nagy István máskor az üres hátteret „telefirkálva”, az *elnyelt élet* gondolatát azzal fejezi ki, hogy a képmező sűrű grafithálójába vegyíti a dúsan barázdált arcokat. Az összeálló és egyszerre elemeivé háló rajzi szövetet a nagy körfűrgés víziója spiritalizálja; vialakból születik, majd vonalvesszőkké foszlik az *Öreg katona (1918)*; *Katonafej, 1918 (ceruzarajz)*. Íme az alkotó biblikus bölcsellete a por-eredetünkről és végünkről.

A katonaportrék és az önarcképek mellett Nagy István emberábrázolásainak egy másik jelentős vonulatát az édesanyjáról készült pasztellek és szénrajzok tucatjai adják. Különös, hogy a nélkülöző sorsban osztozó felesége, aki az egzisztenciális érvényesülésben segítő, aktív támasza volt, nincs hasonló súllyal jelen az életműben. A női/ anyai princípiumhoz sokkal nagyobb empátiával nyúl, mindig láttatja a megélt, kiteljesült anyai sorsot, amit körbeleng a szeretet aurája. Nagy István minden érzékenységgel, amely a sorsra volt kihegyezve, édesanyját tüntette ki. A hozzá fűződő mély érzelmi kapcsolatának papíron hagyott lenyomataiban végül egy anyakultusz manifesztálódott. Ebben nem volt egyedüli, ugyanez a dominancia érvényesül a hasonlóan nehéz sorsú Nagy Balogh János művészetében is.

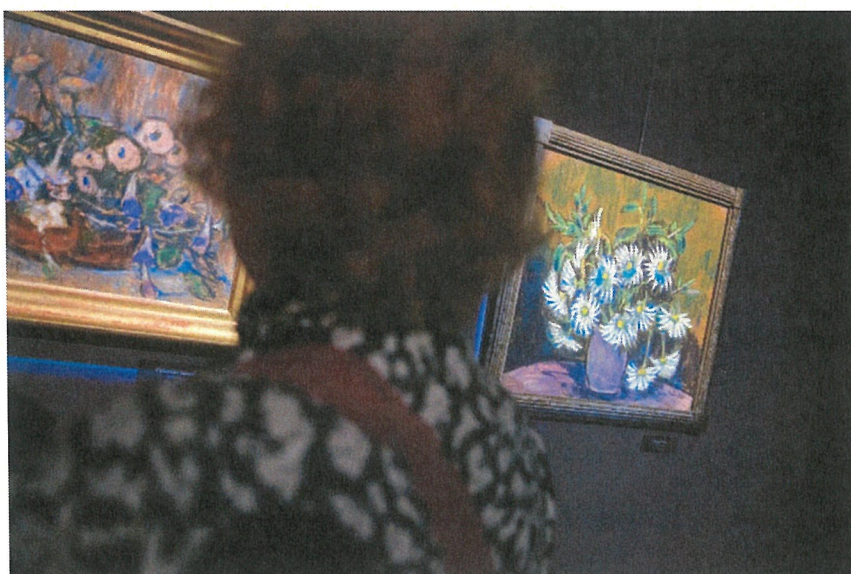
Sűrű vonalhálós struktúrával nemcsak a katonaportrék, hanem tíz évvel későbbi tájképei is rendelkeznek. Különösen figyelemre méltóak azok a négyzetes formátumú szénrajzai, amelyek 1927 és 1929 között készültek. (*Liget, 1927; Fasr Kelebián, 1929*) E rajzoknak az a sajátossága, hogy Nagy István oly mértékben ráközelített a tájképi motívumokra, amivel

fragmentális jellegű kompozíciókat hozott létre. Ebben a szűk képkivágatban a tárgyi tartalmaknak csupán funkcionális jelentősége van: hordozó felületei a különböző irányba rendezett vonalzuhatagnak. A tömött, zizegő vonalrengetegnek mindössze annyi „levegője” van, amennyi az egymást követő gesztusok rövidke szüneteiben a vonalak közé szökött, vagy amennyit az érdes papírfelület fehérén maradó gödröcskéi tartalékolni tudtak.

Részletek Kemény Gyula Nagy találkozások tanulmányából
Megjelent Nagy István Tisztaság /Tömörség/Transzcendencia kötetben
Szerkesztette Kieselbach Tamás
Budapest 2019

FINISZÁZS

zárótárlatvezetés
2024. május 8.

MESÉLŐ MŰTÁRGYAK SOROZAT I.

Sorozatot indítottunk az FB keresztül. A műtárgyaink különleges mondanivalójának, titkainak megismertetésével múzeumlátogatásra ösztönözzük az elektronikus felületek nézőit.

Szent György napján
2024. április 24.

Sárkányölő Szent György a nemes lelkű, önfeláldozó lovag jelképeként jelent meg évszázadokon át a keresztény ikonográfiában. Alakját mind a keleti, mind a nyugati egyházban tisztelet övezi. A 3. századi kapadókiai vértanú legendája a hit győzelmét testesíti meg a gonosz felett.

Egykor a lovagok, katonák patrónusa ma már a rendőrök és a cserkészek védelmezőjévé is vált. Alakja Grúzia címerében és az orosz kopejkán is szerepel. A leghíresebb Szent György-szobor Prágában áll, ez a Kolozsvári testvérek 1373-as alkotása. A Balaton melletti Szent György hegyen kívül több település is őrzi a mártír nevét, országok, városok védőszentje.

A György nap a tavasz beköszöntét hozza, ősi pásztorszokás szerint ekkor hajtották ki az állatokat. A jeles naphoz számtalan gonoszűző, rontáselhárító praktika köthető.

Ikon Szent Györggyel (18. század) Bozsó Gyűjtemény

MENZÁN INNEN – MENZÁN TÚL

Időszaki kiállítás

2024. június 21-től

A Bozsó Gyűjtemény,

a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi intézete,

a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum,

a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ

és a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum

kiállítása

Köszöntőt mondott: Dr. Török Róbert múzeumigazgató

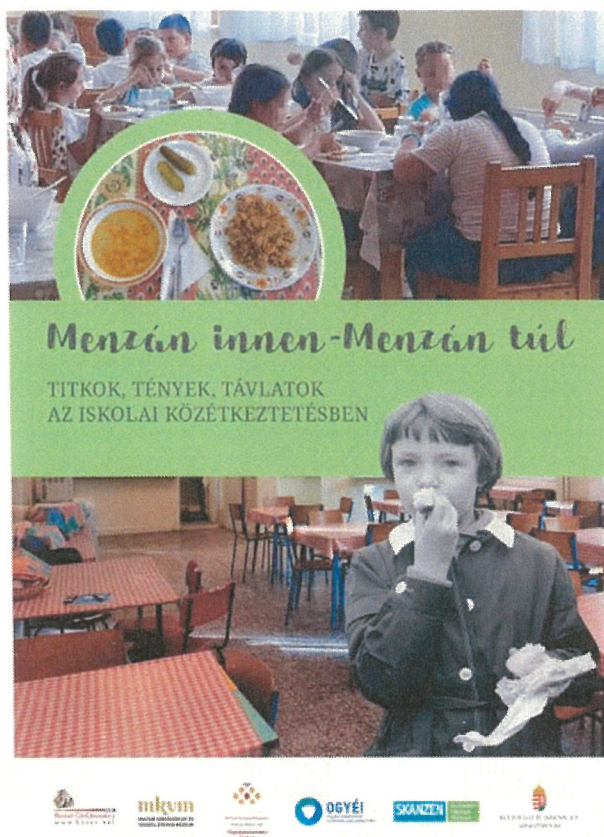
Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum

A kiállítást megnyitotta: Dr. Bereczki Ibolya

ágazati feladatokért felelős főigazgató-helyettes

Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum

A megnyitót szakmai tárlatvezetés követte.

MEGHÍVÓ

A Bozsó Gyűjtemény,
a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézete,
a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum,
a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ
és a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum
tisztelettel meghívja Önt a

„MENZÁN INNEN – MENZÁN TÚL.
TITKOK TÉNYEK TÁVLATOK
AZ ISKOLAI KÖZÉTKEZTETÉSBEN”

című időszaki kiállításának megnyitójára

2024. június 21-én, pénteken 11:00 órára.

Köszöntőt mond:

Dr. Török Róbert

múzeumigazgató

Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum

A kiállítást megnyitja:

Dr. Bereczki Ibolya

ágazati feladatokért felelős főigazgató-helyettes

Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum

Helyszín: Bozsó Gyűjtemény, 6000 Kecskemét, Klapka utca 34.

Menzán innen – Menzán túl – Titkok, tények, távlatok az iskolai közétkeztetésben

Te is menzás vagy/voltál? Ez a kérdés generációk óta összeköt minket, mint egy cinkos összekacsintás. Az iskoláskorú gyermekek közel fele az oktatási intézményekben ebédel hosszú évtizedek óta. A rendszeres táplálkozás ugyanolyan fontos a gyermekek fejlődése szempontjából, mint a testmozgás: jobban teljesítenek az iskolában, és eredményesebbek a

sportban is. A közös étkezés a társas kapcsolatok kialakításában is segít, amely szintén szükséges a sikeres felnőtt élethez.

A közétkeztetés témája nem túl gyakran került terítékre kiállításokon. Öröszünk róla kellemes és kellemetlen emlékeket, gyermek- és fiatalokunk része, amely meghatározza felnőtt életünket.

A mostani tárlat apropóját egy, az elmúlt években zajló kutatás adta, amelynek során egy szakemberekből álló csoport kilenc településen (Budatétényben, Pesterzsébeten, Szarvason, Egerben, Ózdon, Rózsaszentmártonban, Debrecenben és Csömörön) vizsgálta meg a közétkeztetés mai helyzetét. A kiállítás a friss kutatási eredményeken túl képekben, tárgyakban, számokban idézi fel a múltat és az elképzelhető jövőt is, például a tárlat azon is elgondolkodik, hogy idővel felválthatják-e a konyhásnőket a robotok. Nagyon sokan fognak találkozni gyermekkoruk klasszikus menzák bögréivel, tányérjaival, villáival, műanyag kancsóival és tálcáival, de akár a klasszikus (szeretett vagy utált) menzaételekbe is bele lehet szagolni. Itt biztosan minden egykori menzák nosztalgikus hangulatba kerül!

BAB, LISZT, SZALONNA, ZSÍR A MŰVÉSZET OLTÁRÁRA!

A Kecskeméti Művésztelepen 1920-as években ínséges idők jártak:

KECSKEMÉTI DOKUMENTUMOK A BOZSÓ GYŰJTEMÉNY „MENZÁN INNEN – MENZÁN TÚL” IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSÁN

A Bozsó Gyűjteményben vendégeskedő kiállítás a menza történetét dolgozta fel. Kecskeméti emlékanyagot kutattunk fel a vándorkiállítás kiegészítéséhez.

Korabeli újságcikkek tanúsága szerint az 1. világháború után a Művésztelep menzája adományokra szorult, amelyről több hír is megjelent a helyi sajtóban. Két híradást teszünk közzé. Akár a család nemes szívű őseire is lelhetnek.

KECSKEMÉTI KÖZLÖNY

1922. március 1. IV. évf. 49. sz. 1.old.

Adománygyűjtés a művésztelep menzája részére.

Művésztelepünk ifjúságának menzája részére való gyűjtésem pillanatnyi enyhülést ugyan sikerült súlyos helyzetükbe vinni, de itt nem állhatunk meg addig, míg az állam hathatósan nem támogatja őket, mert a megélhetésért való kínzó gond ólomsúlyával nehezedik lelkünkre, gátolva zsenialitásuk felszárnyalását, Isten adta tehetségük fejlődését.

Kérem mindazokat, kik szívükön hordják nemzetünk kultúrájának, művészetének érdekeit és egyúttal buzgó, kitartó tizenkét apostolának, a Művésztelepünk ifjúságának érvényesülését, érdeklődjék művészi alkotásaik iránt, tekintse meg, vásárolja azokat, tegyen nálunk megrendeléseket és ezzel serkenteni fogja munkakedvüket. Így művészetüknek élhetnek és nem kontár munkával kénytelenek existenciájukat fenntartani.

Akik pedig megértően gyűjtésem útján óhajtanak helyzetükön könnyíteni, élelmiszer vagy pénzadományaikkal, én a gyűjtést szívesen folytatom és kérem a nemesszívű adakozót neve megjelölésével az adományt 3-5 óra között lakásomra küldeni, miszerint én rendeltetési helyére juttathassam. A Művésztelep ifjúsága hálás köszönettel hírlapilag fogja nyugtázni, özv. Dr. Arnhold Károlyné, Körösi-u. 29.1. em.6.

KECSKEMÉT ÉS VIDÉKE

1922. 42. szám 3. oldal

A művésztelep menzája részére egy nemesszívű soproni úrinő, özv. dr. Irnhold Károlyné segélygyűjtést indított. Tisztelettel köszönetünket nyilvánítjuk özv. dr. Irnhold Károlyné úrnőnek és mindazoknak, akik az alább közölt névsorban adományaikkal segítségünkre jöttek, valamint Hübel Milán ezredes urnak is, a rendelkezésünkre bocsájtott kocsiért. A művésztelep ifjúsága. Az adakozók névsora: özv. dr. Ballus Zsigmondné 10 kgr. burgonya, dr. Damó Zoltánné 2.5 kgr köles, 4 kgr liszt, Farkas Zoltánné 10 kgr liszt, 2 kgr. zsír, Györffy Balászné 15 kgr burgonya, 1 kgr szalonna, 4.30 kgr liszt, 4.70 kgr bab, özv. Gyenes Gyuláné 1.50 kgr liszt, 1 kgr bab, 0.70 kgr köles, Hübel Milánné 100, Héjjas Mihály 200, Horváth Béla 100, Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület 5000 koronát, dr. Kiss Jánosné 1 kgr szalonna, 2 kgr bab, 2 liszt, özv. dr. Katona Zsigmondné 9 kgr liszt, Maurer Frigyes 50 kor., Ismeretlen 5 kgr liszt, Nagy Lajosné 5.35 kgr bab, 4.50 kgr liszt, 13 kgr burgonya, N. N. 50, N. N. 50, Operau Rudolf 100 kor., Papp Györgyné 5 kgr liszt, 1 kgr zsír, Pócsy Györgyné 10 kgr burgonya, Rosenauer Lajosné 200 kor., Schwendtnerné Beretvás Irén 235 kgr zsír, 2.40 kgr bab, 1 üveg barackíz, dr. Szabó Ivánné 5 kgr liszt, 3.50 kgr. köles, 1 kgr zsír, Szappanos Sándorné 1 kgr zsír, 10 kgr burgonya, Szabó Lászlóné 3 kgr bab, 2 kgr liszt, Stoffa János 20 k özv, Tóth Istvánné 50 kor., dr. Vragassy Lipótné 5 kgr liszt, 2 kgr bab, dr. Zombory Lászlóné 6 kgr liszt, 6 kgr bab, 1 kgr zsír, dr. Horváth Mihályné 100 korona. A Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület gyűjtésén kívül még 5000 koronát adományozott a Művésztelep részére Révész Imre festőművész, képzőművészeti főiskolai tanár úr, melyért ezúton is köszönetét fejezi ki az Igazgatóságnak.

KECSKEMÉTI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	—	800 korona.
Fél évre	—	410 —
Negyed évre	—	210 —

Feltétele szerkesztő: Dr. KISS ENDRE

Egyes szám ára 8 korona.

Megjelenik: minden nap.

Szerkesztőség: III. kerület, Szabadság-tér 1. szám, II. emelet, 3. ajtó.

Telefon 120.

Kiadóhivatal: Széchenyi-tér 5. sz.

TELEFON-TÁVIRAT.

Milyen lesz a választójogi rendelet? A választói jog ügyében szombaton éjjel megtartott minisztertanács a rendelet általános irányelveit megállapította, mindössze néhány részletkérdést nem tisztáztak még. Hír szerint a hivatalos lap csütörtöki száma fogja a rendeletet közölni. A szavazás általában nyílt lesz, Budapest és törvényhatósági városokban s így Kecskeméten is azonban titkos lesz. A választás időpontját egyelőre nem közli a rendelet s azt majd a választói névjegyzék elkészítése után fogja a kormány megállapítani. A rendelet általában egyezni fog a kormányzat eredeti s a parlament elé terjesztett javaslatával, azokat az engedelményeket azonban, amelyeket a tárgyalás során az ellenzéknek adott a kormány, csak részben fogják meghagyni.

Horvátországban megszüntetik a megyerendszert. (Belgrád.) Szerbia adminisztratív felosztásáról tárgyaló bizottság szombaton délután befejezte a Horvátország kerületi felosztására vonatkozó javaslat tárgyalását. Ezerint Horvátországot négy kerületre és zágrábi városi kerületre osztják fel. A zágrábi és drávenai kerület székhelye Zágráb lesz. A szlavoniai kerület székhelye Eszék. A karaszi tengerparti kerületnek valószínűleg Sziszek lesz a székhelye.

Az utódállamok római konferenciája. (Róma.) A volt osztrák-magyar monarchia utódállamainak most folyó értekezlete kizárólag gazdasági és pénzügyi kérdésekkel foglalkozik. Azokat a törvénykezési és igazságszolgáltatási ügyeket, amelyek rendezését a monarchia felbomlása teszi szükségessé, a március 3-án tartandó folytatásos értekezleten fogják tárgyalni.

Nagy sztrájk Budapesten. A Ganzgyárban ma reggel sztrájk tört ki. A mozgalom a vasiparban általánosnak mutatkozik. 30—40 százalékos emelést követelnek.

Dőlnek a házak.

Az erős, tavaszi olvadás következtében a város alsó részéből úgyzólván naponta jelentenek be házösszedőléseket az építészeti osztályhoz. Az évek óta nem javított és elhanyagolt rozoga falak ugyanis a talajlazulása miatt könnyen összeroppannak. A dűledező házakból már eddig is több családot lakoltattak ki. Ennek következtében a lakásinség egyre veszedelmesebb mérvben fokozódik.

Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint, leginkább a bérelt házaknál fordul elő falkidulás. A háztulajdonosok ugyanis ezeknek a házaknak karbantartásával egyáltalában nem törődnek, mert szerintük a megállapított lakbér meszélésre sem elegendő. Tehát inkább hagyják összedőlni a házukat, minthogy a mai szerencsétlen lakásrendelet mellett lízzereket áldozzanak kijavításukra. A katasztrófáisan fenyegető lakásinség fokozódására való tekintettel, már igazán elérkezett az utolsó óra a lakáskérdés rendezésére. Mindenesetre enyhítene a helyzet súlyosságán, ha a törvényhatóságok a háztulajdonosok és a lakók meghallgatása után a helyi viszonyoknak megfelelően javaslatot tennének a kormánynak a lakáskérdés rendezésére. Ezt a tarthatatlan helyzetet a háztulajdonosok és a lakók egyaránt megérik.

Adománygyűjtés

a művésztelep menzája részére.

Művésztelepünk ifjúságának menzája részére való gyűjtésnek pillanatnyi enyhülést ugyan sikerült szűlyos helyzetükbe vinni, de itt nem állhatunk meg addig, míg az állam hathatósan nem támogatja őket, mert a megélhetésért való kínzó gond olomsúlyával nehezíti lelkükre, gátolva zsenilitásuk felzárnyalását, isten adta tehetségük fejlődését.

Kérem mindazokat, kik szívükön hordják nemzetünk kulturájának, művészetének érdekeit és egyuttal buzgó, kitartó tizenek apostolának, a Művésztelepünk ifjúságának érvenyesülését, érdeklődjék művészi alkotásai iránt, tekintse meg, vásárolja azokat, tegyen nálunk megrendeléseket és ezzel segítse a művésztelep munkáját. Így művésztelepünk elhetne és nem kontármunkával kénytelenek existenciájukat fenntartani.

Akik pedig megértően gyűjtésem után óhajtanak helyzetükön könnyíteni, élelmiszer vagy pénzdöntményekkel, én a gyűjtést szívesen folytatom és kérem a nemes szívű adakozót neve megjelölésével az adományt 3—5 óra közötti lakásomra küldeni, miszerint én rendeltetési helyére juttathassam. A Művésztelep ifjúsága hála közönnyel hirlapilag fogja nyugtázni. Özy. Dr. Arnold Károlyné, Korösi-u. 29. I. em. 6.

Jogásztáncestély.

A kecskeméti ref. jogakadémia hallgatóinak önképző és segélyegylete javára rendezett jogásztáncestély, mint előre várai lehetett, a legszebb siker jegyében folyt le. Az Uri Kaszinó pompás terme zsúfolásig megtelt a legdisztingáltabb közönséggel. A vendégek sorában ott láttuk fajt Fáy István főispánt, Jeszeniczei Jankovich Ferenc tábornokot, Kovács Andor dr. jogakadémiai igazgatót feleségével, Mezőner Sándor dr. jogtanár feleségével és leányával, Révész Bence dr. jogtanár feleségével, Dezső Gyula dr. jogtanárt, Kiss János dr. kuriai bírót a törvényszék elnökét, Kiss Kálmán dr. az ügyvédi kamara elnökét, a helyőrségi tisztok számos tagját. Egy szóval Kecskemét társadalmának szinte jara vett részt a szezon legfényesebb mulatagán.

A vendégsereg a legpompásabban töltötte az időt. A táncolni vágyó fiatalok kitáncolhatta magát. Kecskemét bájos asz-

Margitay Tihamér †

Galantai Fekete Béla.

A megdöbbenés és mély szomorúság ül a lelkünkön, midőn e sorokat írjuk. Hát a magyar művészek haláljelentéseit az öngyilkosok rovatában kell keresnünk? Hát az élet hajótöröttjeinek fentartott pár sornyi megemlékezés egy gazdag, munkában eltöltött élet eredménye csupán? Öngyilkosság kísérletét követett el előbb és a sérülésbe belehalt. Miért? Ti gazdagok, ti milliósok, kiknek a napitervezését köztől mindig ott szerepel a jól megterített asztal, nem érezték lelkiismeret furdalást? Nem vádolt-e benneteket valami mulasztás? Ti, a társadalom hangadói, kik pénzetek, vagyonotok után megkülönböztetett elbánást igényeltek a személyetek iránt, kik megkövetelték a kevesebb garasu embertárs tisztelőadását, kikbe gögös öntudatot önt a telepátúra tudata s a mögöttek álló gazdag jólét, ellefedeztetek arról, hogy kötelességeitek is vannak? Inkább hiszem, hogy részvéttel szívetek az agyaktól nem engedő felfétközi a nemes gondolatot.

Meghalt, öngyilkos lett egy magyar művész, mert az éhség, a nyomor zavarta, hogy a halál küszöbére rogyva megváltást könyörgött az irgalmas szívű Kaszáról. Oh! nemes társadalom, mily szennyes, piszkosak a bűneid! Hát már tényleg vesszéd az ország, mert már az értékes fiai is az

utszélre kerülnek, hogy miként a felébredt önértéti sikszasztók, egy irgalmas golyóval tegyenek pontot életük után. Ti érzékellen gazdagok, örömeiket zavaró társadalom, minden kihűlő magyar érték szíve egy-egy átok könyörtelen nemtörődömségre. — Vagy zsidó, kufár, kalmárrá vedlik minden magyar, ha erszényébe felduzzad a garas és fitymálva rug egyet mindenben, mi magyar? Vagy azt vártátok, hogy azok, akik tudást, szépszeretetet, kultúrát csepegtetnek lelketekbe, kik lelkük gazdagságát pazar kétkézze szórják elétek, hogy üres életek sivárságát a tisztá öröm fényébe fűresszék, mikor már minden oda adtak nektek alázatosan, koldusmódra kopogtassanak ajtótok előtt a lehult morzsáért, a keserű alamizsnáért? Ti gazdagok! tudjátok-e mi a társadalmi kötelesség és a polgár erény?

Margitay Tihamér nemes, szépen ívelő pályát futott be, míg végre a halál jótékonyságát jutott. A nyolcvanas-keletvenes évek egyik legnagyobb tehetségű és legértékesebben induló művész egyénisége volt. Az utolsó idők „modern” csörteitől azonban nem birta a versenyt és értékes egyénisége mind ritkábban szólalt meg. Gazdag mélyeségű zsenije korában szinte paratlan és az angol William Hogarth († 1764) óta talán Európában társa sincsen. A társadalmi kinövésnek és ferdéseknek éles szemű megfigyelője mindkettő, de míg Hogarth gúnyos, keserű, sokszor a durvaságig

kemény szatírával ostromozza a hibákat, Margitay a magyar bölcs szaván szólal meg és kedves fanyarírási humorral, aranyjónosi derűvel festi képeire a furcsa eldüléseket. Isten adta humora sohasem sértő, mindig inkább csak jóakaratu figyelmeztetés, a régi magyar táblabírák anekdotás modorában. Nem karrikatúrákat rajzolt alakjaiból; a helyzetekből s a technika mögött rejtező tartalomtól árad ki a derű, de jellemző ereje mindig kiemelte a furcsaságokat. Kisfaludy, Csiky Gergely vigátek helyzetei kerülnek az emlékezetbe, ha képeit szemléljük.

Szó sincs róla, festészete program-szerű és lehetetlen észre nem venni a tendenciát, de a festői érték rovására sohasem hangsúlyozott; ha novellák jutnak az eszünkbe képtárgyait bölcölgatva, előadása komoly, művészi értéke egy pillanatra sem veszt elzállt. Kortársai közül Munkácsy, Benczúr, Székely Bertalanon, Lotzon kívül egyik sem emelkedhetett fölé. Rajza biztos és jellemző, színei kellemesen harmonikusak, kompozíciója erőteljes, szóval művésze a komoly piktúra egyik tartalmas fejezete. Előadása a Pilotus hatása alatt álló német festészeti modorból indult ki, de kolorit szempontjából túlfellegződött ezek akadémikus szabonszerűségén a nyolcvanas évek elején tett másfél éves olaszországi tanulmányai hatására.

Művészi útja elején a pilotus tradíciók következtében is is, miként kortársai

NAPI HIREK.

— A Kath. Leányklub értesíti tagjait hogy rendes klubdélutánja f. hó 28-án húshagyókedden délután 5 órakor lesz megtartva.

— A Kisgazdapárt vezérő bi-
zottsága kedden délután 5 óra-
kor a Gazdasági Egyesületben
értekezletet tart. A tárgyi fontos-
ságára való tekintettel kéri a bi-
zottsági tagok és az érdeklődők
pontos megjelenését az Elnökség.

— Farsangi estély. A kath. nő-
védelmi Missió a Leányklubbal
együtt f. hó 26-án délután 6 órai
keretben nagyszabású és fényes
farsangi estélyt rendez. A rendezé-
ség lazasan munkálkodik azon,
hogy a legkényesebb igényeket is
kiegészítse. A műsor kiemelkedő
száma lesz Orosziné Koritsánky
Rózi éneke, amely már magában
elegendő garancia az érdeklői si-
kerhez. A műsor többi számai a
napokban fogjuk közölni. Jegyek
csak korlátozott számban adnak
ki délutánként a Missió irodá-
jában, a Missió és Leányklub tag-
jainál.

— A Hungaria R.-Z. közgyűlése.
A Hungaria lapkiadó és nyomda
R.-Z. vasárnap, s. hó 19-én dé-
lután tartotta évi rendes közgyű-
lést. Az igazgatóság mándátuma
lejárva, egyhangúlag a következ-
őket választotta be az igazga-
tóságra: Balázs Benedicla, Blank
Artúr, Kiss József, Mintsek Giza,
Dr. I. Szabó László, Széll Nándor,
Verderber Ádám. Tökéneltel arra,
hogy az igazgatóság sorában szak-
emberek is vesznek részt, a vál-
talat fellendítése biztosítva van.

— Nyugtázás. A Nővédelmi
Missió közérdeklővel nyugtázta
Magyar Józsefnek 10 koronás adomá-
nyát.

— Gyűjtési engedély. A belügy-
miniszter az Alsónémet református
egyház kérelmére megengedte,
hogy a templom és a tanítói
lakások kijáratához febr. 15-ől
hat hévi időtartamra Qaray Zsig-
mond alsónémet lakos utján
adományokat gyűjtessen.

— A KAC teasztélye. Igen szé-
pen sikerült műsoros teasztélyt
rendezett a KAC szombatban este
a Homokban. A közönség zúfo-
lóság megőrlőtte a nagylemezt.
Az italcsa tea után vígan folyt a
tánc a zárórát.

— A tanítástól szombaton este
a Kath. Egyház disztermében mű-
soros teasztélyt rendezett. A nagy-
sikerű műsor zárórát tartó tánc
követte.

— A Mive nyugtázása. A Kec-
skeméti Takarékpénztár Egyesület
10,000, dr. Csabgy Géza főorvos
1000 koronát, a Gazdasági Gá-
malom és Gyűjtő r. pedig
néhai Bóka Péter jg. tagja el-
hunytá alkalmából közszem-
váltás címen 600 koronát adomá-
nyozott a Mive céljaira, amely
összegeket ezután is halálán nyug-
táz az Elnökség.

— Házaság. Szabó Pál ref. és
Király Ilona rk. K. Kovács György
rk. és Bednár Valéria rk., Ta-
kács Mihály ref. és Paré Julianna
ref., Lepény Mihály ág. ev. és
Egyed Emília rk., Kelemen János
ref. és Balázs Terézia ref. tegnap
házaságot kötöttek.

— A Kecskeméti Takarékpén-
ztár Egyesületnek a Kis-Mozs. cél-
jaira jutaltolt 1000 K szíves adomá-
nyért halás köszönetét nyilvá-
nítja a népi igazgatóság.

— A művésztelep menzája ré-
szére egy nemesszüv soproni
urinő, ösv. dr. Irnhold Károlyné
segélygyűjtést indított. Tisztelet-
tel köszönetünket nyilvánítjuk
ösv. dr. Irnhold Károlyné urnő-
nek és mindazoknak, akik az
alább közölt névsorban adomá-
nyokkal segítségünkre jöttek, va-
lamint Hubel Milán ezredes ur-
nak is, a rendelkezésünkre b-
csajított kocsiért. A művésztelep
ifjúsága. Az adakozók névsora:
ösv. dr. Balusz Zsigmondné 10
kgr. burgonya, dr. Damó Zoltá-
nné 25 kgr. kolos, 4 kgr. liszt,
Farkas Zoltánné 10 kgr. liszt, 2
kgr. zsír, Györfly Balázsna 15
kgr. burgonya, 1 kgr. szalonna,
430 kgr. liszt, 470 kgr. bab, ösv.
Gyenes Gyuláné 150 kgr. liszt,
1 kgr. bab, 070 kgr. kolos, Ha-
bel Miláné 100, Hójas Mihály
200, Horváth Béla 100, Kecse-
méti Takarékpénztár Egyesület
5000 koronát, dr. Kiss Jánosné
1 kgr. szalonna, 2 kgr. bab, 2
liszt, ösv. dr. Katona Zsigmondné
9 kgr. liszt, Maurer Prigyes 50
kor., Ismeretlen 5 kgr. liszt, Nagy
Lajosné 535 kgr. bab, 450 kgr.
liszt, 13 kgr. burgonya, N. N.
50, N. N. 50, Operau Rudolf 100
kor., Papp Györgyné 5 kgr. liszt,
1 kgr. zsír, Pécsey Györgyné 10
kgr. burgonya, Rosenauer Lajosné
200 kor., Schwandterné Beret-
vás Irén 235 kgr. zsír, 240 kgr.
bab, 1 üveg barackos, dr. Szabó
Ivánne 5 kgr. liszt, 350 kgr. kol-
os, 1 kgr. zsír, Szappanos Sándor-
né 1 kgr. zsír, 10 kgr. burgo-
nya, Szabó Lászlóné 3 kgr. bab,
2 kgr. liszt, Sioffa János 20 k.
ösv. Tóth Istvánné 50 kor., dr.
Vagassy Lipótné 5 kgr. liszt, 2
kgr. bab, dr. Zombory Lászlóné
6 kgr. liszt, 6 kgr. bab, 1 kgr.
zsír, dr. Horváth Mihályné 100
koronát, A Kecskeméti Takarékpén-
ztár Egyesület gyűjtésén kívül
még 5000 koronát adományozott
a Művésztelep részére Róvaz
Imre festőművész, képzőművészeti
iskolai tanár ur, melyért ezután
is köszönetet fejezi ki az igazga-
tóságnak.

— A futballpályán ma meg-
kezdődött a hó eltakarítása. A
KAC agilis tagjai nagy lelkesé-
ssel láttak hozzá a pályának
félméteres hófóit való megszü-
ntetéséhez. A munkai holnap dé-
lután is folytatják és mint az el-
nökség közli, hőlgyek és urak
abban egyaránt résztvehetnek.
Indulás fél 3 órakor a Homok-
ból.

— Zoltai borbélysegéd Sokác
Béla borbélysegéd 13-án este
ittas állapotban a Jókai utcán lévő
Damm-féle borbélyüzletből egyik
segédnek ellopta az összes bor-
bélykészletet. Ugyanakkor egy ott
álló bérkocsiról leemelte a pol-
récot. Később még az éjjeli egyik
csongrádi utcai borbély üzletbe
is be akart törni, de ez a terve
nem sikerült. Másnap Kubinyi
József Jókai utcai kereskedő la-
kását látogatta meg, ahonnan
csak egy csiúsi cigarettatárcát és
egy láncóvet vitt el. Az utcán
álló Vincze János kocsijáról pedig
egy polrécot emelt el a szorgat-
lan borbélysegéd. A rendőrség
elfogta és alkérletette az ügyés-
séghez.

— Erőst, aranyérték. Ezúti
korona: 44 $\frac{1}{2}$ —56. Ezúti forint:
113—115. O'koronás 222—225.
Tirkoronás arany: 1230—45.
Huszkoronás arany 2480—2500 K.

— A lüdbeteg gondozó inté-
zetet január hóban 288 beteg
összesen 967 esetben látogatta.
Erek között volt 140 nem fer-
tőző, 46 fertőző lüdbeteg, ösz-
szesen 661 esetben: 41 gége-
orr-, fülbeteg, összesen 202 eset-
ben; 58 egyéb beteg, összesen
105 esetben. Ujjonan jelentkezett
34 nemfertőző, 6 fertőző lüdb-
tüdőbeteg, 30 gége-, orr-, fülbe-
teg, 46 egyéb beteg.

— Halálozás. Nagy András ref.
6 napos városföldi, Ballai Imre
rk. 35 éves középismételeki,
Faragó Sándor ref. 65 éves
Zöldfa-utcai, ösv. Bogdy Antalné
B. Kis Terézia rk. 70 éves felő-
csalásos lakosok tegnap el-
haláltak.

— A Kecskeméti Polgári Dal-
iskola vasárnap este az Iparos
Onthon disztermében rendkívül
sikerült tréfas dalestélyt rende-
zett. A műsor minden egyes szá-
mát nagy tetszéssel fogadta a
közönség. A műsor után zárórát
tánc követte.

— Legszébb emlék egy fénykép
a Bihary fotószalonjából.
(Széchenyi-tér 1. első emelet.)

— Körössy B. Zoltán tánc-
iskolája szerdán nyit meg a
Bereivás nagy különltermében.
Tanórak hétfőn, szerdán és pé-
nteken délután 5—7-ig vannak. A
tanfolyamra még lehet jelentkezni
ugyanott. Tandíj 500 K, dílako-
k 250 korona.

— Rövid hírek. Berzevics Béla
alibornagy volt verékarl főnök
meghalt. — Több milliót érteke-
lopis nyomára jöttek az Előttér
Részvénytársaságnál. — A Magyar
Szabadsgápti nagygyűlést be-
töltötték. — Megnyiták a vagyon-
menő vásár ut kiállítását. — A
debreceni Ebrede Magyarok
Egyesülete Bathazár püspök inter-
vjuját követeli. — A Szeni
Gelléri Egyesület tiszteit a
herceggimásnál. — A folytonos
drágulás miatt a vásárcsarnokok-
ban elkecseregett a hangulat. —
Görögország új offenzívát kezd
Anatóliában. — Szeptemberben
megnyitják a Tesinervélti Fő-
iskolát. — Berlin hírek szerint
Kun Béla Berlinben van. — Az
Andrássy-utj gyilkost az ügyés-
ség szállították. — Bécsben el-
zárásra ítélték egy magyar ál-
hirlapíró. — M-gyosszabbítják a
nemzetgyűlést. képviselői vasári
szabadgyűlések érvényességét. —
A csehek tovább üldözik a tót-
kat. — Ausztriában ismét száz
százalekos drágulás várható. —
A delváz belügyminiszter gyil-
kosságra való felbujással vadol-
ják.

— Salgótarjáni szén Felhiv-
juk olvasóink figyelmét Salgótar-
jáni Közenbányáról. mai hírde-
lésére. Tájékoztató közöljük, hogy
a visontai szénbánya csak nem-
rég létesült ezen bányá terméké
már is nagy elterjedtségnek és
közkezdetséggnek örvend.

— A görögök harci készü-
lései. Párisból jelenük: A lapok
Athénből érkező táviratai arról
számolnak be, hogy Görög-
szágnak sikerült Londonban na-
gyobb kölcsönhöz jutnia és na-
gyobb mennyiségű hadianyag
szállítását is leköny, úgy hogy
a tavasz beálltával számítani le-
het az anatóliai offenzíva ujra
való fölvételére. Ezt a hírt az a
fény is megerősít, hogy London-
ban a keleti kérdés rendezésével
foglalkozó megbeszélések már
hetek óta szünetelnek.

— A görögök harci készü-
lései. Párisból jelenük: A lapok
Athénből érkező táviratai arról
számolnak be, hogy Görög-
szágnak sikerült Londonban na-
gyobb kölcsönhöz jutnia és na-
gyobb mennyiségű hadianyag
szállítását is leköny, úgy hogy
a tavasz beálltával számítani le-
het az anatóliai offenzíva ujra
való fölvételére. Ezt a hírt az a
fény is megerősít, hogy London-
ban a keleti kérdés rendezésével
foglalkozó megbeszélések már
hetek óta szünetelnek.

SZÍNHÁZ.

A Legénybúcsú szép melódiai
csendültek meg tegnap este a
zsfölöség megtelt nézőtér előtt.
A gyönyörű operett egy előadás,
mint rendezés tekintetében éve-
zeles volt a életkéltve néhány
direkt „vasárnap esti jelenetből”,
a jobbák közé tartozott. A szin-
padról áradó hangulat és meleg-
ség annál inkább jölesett, mivel
nézőtér megint hideg volt. Ha-
pef honka, — különösen a má-
sodik felvonás egy szép jelenet-
ben — valóságai felülmulta ön-
magát. Gőndör hangja, mintha
kittisztult volna, sokkal színesebb
és erőteljesebb volt, mint az előbbi
előadásokon. Műn nich az egyé-
niségéhez nagyszerűen illő szre-
pben nem várt ügyességgel moz-
gott. Sziget és Erdélyi
sikerült figurái állandó derűlég-
ben tartották a közönséget. A
többiek is megfelelően álltak
meg helyüket a az orchester sem
maradt mögötte a színpadnak. (h/y)

A Kisgazdapárt vezérő bi-
zottságának
értekezlete.

— Saját tudósítónktól. —

A Kisgazdapárt vezérő bi-
zottsága vasárnap délelőtt értekezle-
tet tartott, amelyen a választáson
való részvétel módjaitól tárg-
yaltak. Az értekezlet egy szű-
kebbkörű bizottságot küldött ki,
amelynek feladata, hogy a ked-
den délután 5 órakor tartandó
értekezlet elé konkrét javaslatokat
terjeszen.

Nem országbiró érte-
kezlet lesz, hanem jogi
szaktekinélyes tanács-
kozása.

BUDAPEST, február 18. A kor-
mány a jövő hét elejére tulajdon-
képen nem is országbiró értekezle-
tet hív össze, hanem a dönté-
sét a magas múltóságok és jogi
szaktekinélyes véleményezői teszi
függővé. Ez a felfogás alakult ki
ugyanis a tegnapi minisztertaná-
csón, mely a késő éjjeli órákig
tartott. A jövő hét politikai esek
mánya tehát az országbiró érte-
kezlet helyett magas múltóság-
ok és jogi szaktekinélyes tanácsko-
zása lesz. Mindenesetre olyan
fárfak tanácskozása, akik a
politikai életben eddig nem vettek
részt.

Két szobás, mely-
ekkel, kis kerttel bíró családi ház
bérbe keresetlik. Cím a Kiadóhivatalban.A MAGYAR-FRANCIA
BIZTOSÍTÓ R.T.
FŐÜGYNÖKSÉGÉNEK

irodájai Kecskeméten V. kerület,
Kálvin-tér 12. szám alatt, az G-Conte,
giammal szemben megnyitotta. A fő-
ügynőség a biztosítás minden ágá-
rában készséggel áll a nagyközönség
rendelkezésére. ZÓLÓV, 1936. é.

Zongora vagy pianino
bérbe kerestetik. Cím: FARAGÓ
tanár, Sikeména Intézet, Csányi-u. 31.

Felétős szerkesztő:
Lelezi Kovács Ferenc.
Laptaajdonos és kiadó: Hungaria
Nyomda és Lapkiadó Rt. Kecskeméten

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA KECSKEMÉT 2024.
2024. JÚNIUS 22.
Városi program

A Bozsó Gyűjtemény 2006 óta szervezi és fogja össze a Múzeumok Éjszakája Kecskemét városi szintű kulturális rendezvényt az országos programhoz kapcsolva. Mára a város leglátogatottabb, kvalitásos, kulturális, művészeti eseményévé vált, széles merítéssel ismerhetők meg értékeink. Kimutatható turisztikai vonzerőként tartják számon a szakemberek. Országosan kiemelkedő látogatói létszámmal szerepelnek városunk helyszínei. Egyediségünket a számtalan, változatos helyszín mellett a műsák-művészetek, a tudomány, közművelődés találkozása jelenti. Minden látogatót meggyőz az esemény, hogy mennyi rangos értékkel, látnivalóval bír városunk. Egész évre lehet gyűjteni az ötlete, hová érdemes ellátogatni, hová lehet elvinni a városba érkező ismerőseinket.

A Bozsó Gyűjtemény gondozásában gazdag városi programfüzet jelenik meg minden évben, telefonos alkalmazások készülnek. Az országban egyedülálló módon, nagysikerű retró múzeumi buszjáratok kötik össze a helyszíneket.

Az éjszakai fesztivál (Nuit Blanche) Franciaországból indult világhódító útjára. 1997-ben, Németországban rendezték meg a „Múzeumok hosszú éjszakája” (Lange Nacht der Museen) rendezvényt az újraegyesített Berlinben. Azóta a világ minden földrészén, egyre több helyen vált a kultúra ünnepévé és egyre népszerűbb. Magyarországon, így Kecskeméten is Szent Iván éjszakájához legközelebbi szombaton rendezzük a Múzeumok Éjszakáját.

2024-ben 33 helyszín várta a látogatókat. Minden évben változnak a helyszínek, amelyek csatlakoznak a törzsgárdát alkotó közgyűjteményekhez.

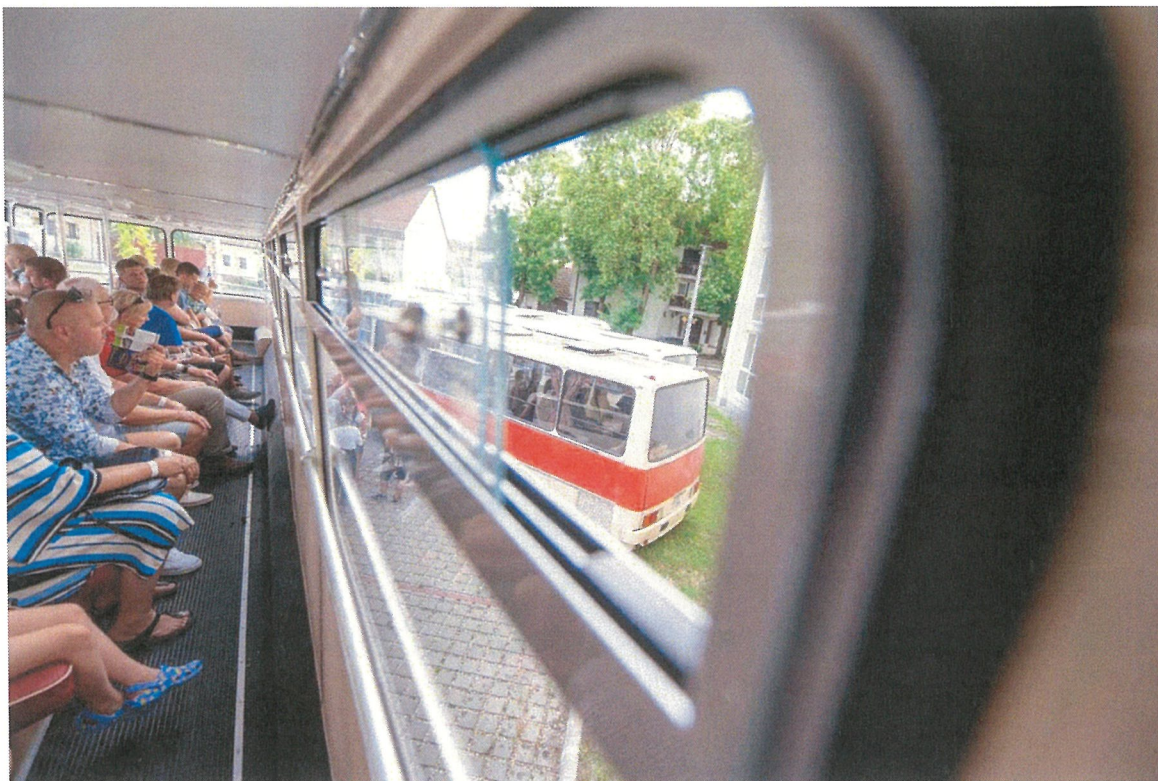

**Online lapozható
műsorfüzet**

**Kecskemét
is kiállítja...**

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA KECSKEMÉT 2024.

2024. JÚNIUS 22.

Bozsó Gyűjtemény

Időszaki kiállításaink:

- Menzán innen – menzán túl
- Képsors, hazatértek
- Zenegépek világa

Időszaki eseményeink:

- Kulturpiac: Könyvbúvárkodás
- Múzeumpedagógiai élményprogram: papírlámpás készítése
- Tárlatvezetés 2 alkalommal a Zenegépek világa kiállításon
- Hangverseny a kertben
- Korcsmakert a Múzsákhoz, gasztroprogram

Látogatható állandókiállítások:

- Bozsó János festőművész magángyűjteménye:
Magyar néprajz
Európai Iparművészet
Egyházművészet
- Hanga Óragyűjtemény

1

Bozsó Gyűjtemény 18:00-24:00

Bozsó Gyűjtemény

6000 Kecskemét, Klapka u. 34.

Tel./Fax: 76/324-625, 76/417-130

bozso.gyujtemeny@gmail.com

www.bozso.net

www.facebook.com/bozso.net

GPS koordináták:

É: 46.90590

K: 19.70033

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK

• Menzán innen – Menzán túl

A Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum időszaki kiállítása

A menza gyermek- és fiatalkorunk része, amely meghatározza felnőtt életünket. Őrzünk róla kellemes és kellemetlen emlékeket.

• Képsors – Hazatértek

Egy magángyűjtemény anyagából tértek vissza a Bozsó Gyűjtemény falaira az alapító Bozsó János festőművész alkotásai a Méltó Életért Alapítvány ajándékozása jóvoltából.

Múzeumok Éjszakája – Kecskemét

• Zenegépek világa

Amerikai, német, lengyel zenegépek idézik fel az 1950 –1980-as évek világát

19:00 és 21:00

Beszélgetés Várnagy Zsolt magángyűjtő, restaurátorral zenegépek rejtelseiről

18:00–23:00

Kultúrpiac - könyvbúvárkodás
A Kóborló könyvesbolt kínálata

18:15–19:15

Múzeumpedagógiai élményprogram
Papírlámpások készítése
Gyermekfoglalkozás 6 éves kortól
vezeti: Hájas Réka művésztanár

20:00

Hangverseny a kertben

A Kecskeméti Városi Fúvószenekar vidám műsora
vezényel: Kuna Lajos

18:00–23:30

Korcsmakert a Múzsákhoz

a Bagatell Étterem vendégszereplésével
Harapnivaló, itóka mindenkinek a pénztárcája szerint.

24:00

Az ajtók, a kapuk záródnak!

Belépés a kiállításokra 23:30-ig!

KÉPSORS – HAZATÉRTEK

időszaki kiállítás

Bozsó János (1922- 1998) festőművész alkotásai több hazai és külföldi köz- és magángyűjteményben megtalálhatóak. A két legnagyobb kollekció Svájcba és Németországba került. A magyarországi magángyűjtemények közül most bemutatott anyag a Méltó Életért Alapítvány ajándékként került a Bozsó Gyűjteménybe.

A műalkotások generációkat átívelve vándorolnak tulajdonosok, helyek között, több esetben nyomukat vesztik a művészettörténészek, majd újra felfedezik azokat a nagyvilágban. A képsorsok különös történeteket rejthetnek, a legritkább, hogy hazatérhetnek. A kiállított kollekció kisebb egységét a művész korai művei képezik a döntő többség a Bozsó életmű 1990-es éveiből származik.

A tárlat az elmúlt két év „BOZSÓ 100” emlékkiállításaihoz is szorosan kapcsolható, azok folytatásának is tekinthető. A Bozsó Gyűjteményben a jubileumi sorozat első kiállítása a pályakezdés éveit térképezte fel, a második az egész életműből merített az alkotó műtermének megidézésével, a harmadik az 1960 – 70-es évek expresszivitását állította középpontba. Párhuzamosan több vidéki városban szerepeltek a záró évtizedeket bemutató válogatások a Bozsó Gyűjtemény anyagából. Ennek az utolsó periódusnak egy olyan gyűjteményét tárhatjuk fel, amely eddig elzárt volt a nagyközönség előtt.

A 19. század sejtelmes, barna tónusainak, tompa árnyékainak, bágyadt fényeinek csodálata, a nagy elődök tisztelete vezette a kezdő művész kezét a 40-es évek végén, az 50-es évek elején. A 60-as évektől a színhasználat merész átalakítása; a fények harsány fellobbanása, az árnyékok mély, hideg hangolása jellemzik Bozsó alkotásait. A teljes, félévszázados életmű meghatározó attitűdje, hogy érzelmei vezetik, a természet minden jelenségét önön magaként szemléli. Az alföld végtelensége a szabadságot asszociálja, a fákból sorsok rejtőznek, állandó szereplővé lép elő a fény és az árnyék kontrasztja. Nem tudott és nem is akart távolságtartó lenni. A 80-as évektől kezdődően a gazdagabb kolorizmus a természetbe merülés, a teljes hangulati „együttrezdülésről” tanúskodik. A 20. század végének tanyapusztulását emberi sorsfordulónak tekintette. Az élő, lélegző természet a művész számára sok esetben a menedéket is jelentette a külvilág elől.

MÉLTÓ ÉLETÉRT ALAPÍTVÁNY

Murányi Ferenc és dr. Jákli Andrea azzal a szándékkal alapította meg a Méltó Életért Alapítványt, hogy szociális-, egészségmegőrzési-, sport- illetve kulturális téren olyan segítséget, valamint támogatást nyújthasson, amivel maradandó értékeket és élményt tud szerezni.

Ennek jegyében létre hoztak Telkiben egy nyugdíjas otthont. A Telki Hold Otthon megalapításánál az a cél vezérelte Őket, hogy segíteni tudják az idős embereket abban, hogy aktív életszakaszuk után is, koruk ellenére tartalmas életet élhessenek.

Sport és életmód táborok szervezésével és működtetésével pedig a céljuk, a mozgás és az aktív sporttevékenység népszerűsítése. A programok lehetőséget adnak a gyermekek számára az egymás elfogadásának elsajátítására, az ismeretszerzés igényeinek felkeltésére, az egyéni és csapat sikerek átélésére, a környezettudatos gondolkodás megismerésére.

Fontosnak tartják továbbá a hátrányos helyzetű és nagycsaládok jólétének biztosítását, helyzetük megkönnyítését. A nagycsaládosokon túl alapítvány segítséget nyújt a gyermeket egyedül nevelő nehéz élethelyzetben lévőknek is.

A fentiekén túl kiemelt figyelmet fordít az alapítvány a kulturális tevékenységek támogatására. Ez a célkitűzés vezetett a Bozsó családhoz. Bozsó János festményeit jellemző fényjátékokban eddig az alapítvány és azok látogatói gyönyörködhetek. Azzal a gesztussal, hogy az alkotások „haza kerültek” sokan és sokáig csodálhatják azokat. Megtiszteltetésnek érzik az Alapítók, hogy ezekkel a festményekkel hozzájárulhatnak az életmű teljesebbé tételéhez, nagyközönség előtti bemutatásához.

ZENEGÉPEK VILÁGA

időszaki kiállítás

ZENEGÉPEK – MÚLTBATEKINTŐ

A hétköznapi szóhasználatban gyakran keveredik egymással a zenélőszerkezet, zeneautomata, zenegép, zeneszekerény kifejezés.

ZENÉLŐSZERKEZETEK

Zenélőszerkezetek készítése már évszázadok óta foglalkoztatta a tudósok, mesteremberek fantáziáját. Az első európai zenélőszerkezetek a templomok tornyaiban jelentek meg. Németországban, Olaszországban számos önműködő harangjáték, zeneeszköz épült. Ezek közül a legismertebb a "salzburgi bika" néven elhíresült harang- és sípszerkezet. Az erőd keleti oldalának egyik tornyába épített automata fura nevét onnan kapta, hogy több tíz kilométerre elhallatszó hangja fújó bikára emlékeztet. Az 1560-ból származó szerkezetet cserélhető szöges henger vezérelte. Nagyjából ugyanebben az időben jelennek meg azok a szerkezetek is, melyek már nem az idő múlását hívatottak mutatni, hanem sokkal inkább a nézők, a tulajdonosok szórakoztatására készültek. A 18. században a kisebb egyházi közösségek hamar rájöttek, hogy a templomi zenészeket jól lehet helyettesíteni az automatákkal. Kettéválik a muzsikáló szerkezetek két nagy családja: a kézzel hajtott zenedobozok (melyek legnemesebb képviselői a kintornák, más néven verklik), illetve a rugóhajtású, emberi közreműködést nem (vagy csak a rugó felhúzásáig) igénylő szerkezetek. Az automatikusan működő szerkezetek első példányai zene lejátszásra szolgáltak. Ám hamarosan megjelentek azok a darabok, melyeken különféle élőlények (a fán ülő madaraktól a több emberi alakig) mozogtak, tettek-vettek.

VERKLI

A verkli, más néven kintorna mechanikus hangszer, az oldalán vagy hátulján lévő kar tekerésével a KEZELŐ egyszerre táplálja a fújtatókat, és működtet egy kis fémszögecskével ellátott, forgó hengert vagy továbbítja a lyukszalagot, s a szögecské vagy lyukak közvetítésével, szelepeken továbbítódik a levegő a síprendszerhez. A szögecske vagy lyuk elhelyezkedése dönti el, hogy melyik síp szólal meg, és mikor.

WURLITZER – ZENEGÉP

Amerikában született meg a Wurlitzer. A gépezetet német származású alkotójáról Rudolph Wurlitzerről (1834 – 1914) nevezték el.

Az első zenegépet 1889. november 23-án állították fel San Franciscóban.

A kezdeti masinák fadobozok voltak, néhány gombbal, később egyre több elem: fém, világítótestek, gombok, üveglapok, csövek és egyéb vizuális eszközök színesítették őket. Az érmével működő masinák először zenepapírral, fémllemezzel vagy fémhengerrel működtek, később már lemezekről játszották a felvételeket. A gépek tulajdonosai számolták, melyik számot hányszor játszották le, hogy a kevés alkalommal sorra kerülőket folyamatosan cseréljék.

A zenegépek az 1940-es évektől az 1960-as évek közepéig voltak a legnépszerűbbek, különösen az 1950-es években, a pubok, clubok és éttermek elengedhetetlen kellékévé váltak a kislemezekkel működő zenegépek. A „jukebox” szót 1940-től kezdődően használták az

Egyesült Államokban. Az 1940-es évek közepére az Amerikában gyártott lemezek háromnegyede zenegépekbe került.

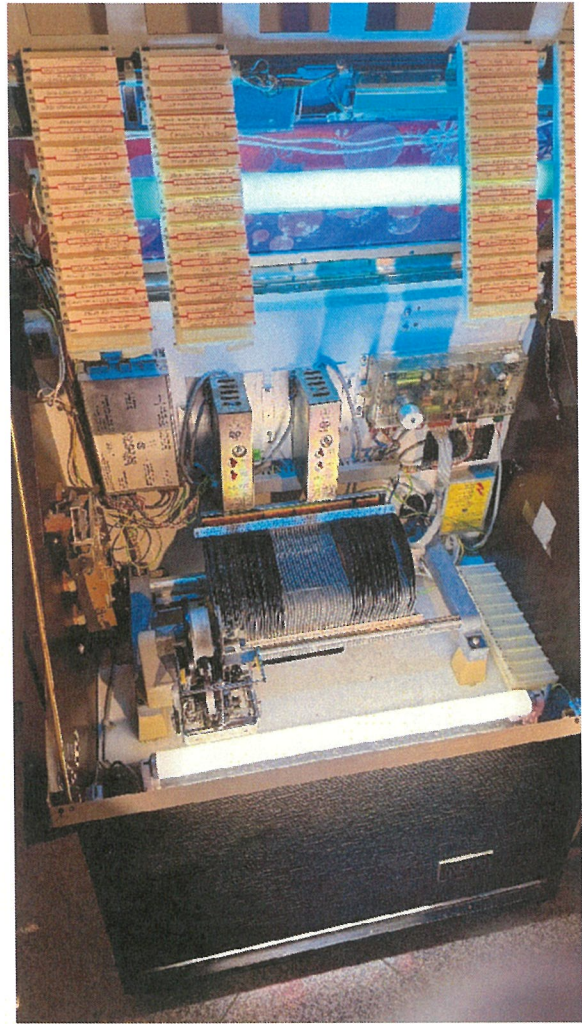
A hagyományos zenegépek egykor fontos bevételi forrást jelentettek a lemezkiadók számára. A Jukeboxok kapták meg először a legújabb felvételeket. Fontos piaci tesztelők lettek, minden címnél összeszámolták a lejátszásokat. Lehetővé vált, hogy a hallgatók otthonukon kívül, reklámok nélkül kiválaszthassák a zeneszámot, mielőtt az audioteknológia hordozhatóvá vált. Igényes élményt szolgáltatottak a gépek, mielőtt az otthoni berendezések fejlettebbé és megfizethetővé váltak volna.

A jukebox mára a régi idők kultikus tárgyaként újra virágkorát éli, a gyűjtők és a retro életérzést kedvelőknek köszönhetően.

ZENESZEKRÉNY

A 20. század elején a lakberendezésekbe nehezen illesztették be a rádiót. Az 1930-as évek közepén, főleg az Egyesült Államokban kezdtek különféle bútorstílusokhoz alkalmazkodó kivitelezésű, szekrényszerű bútorokat készíteni faragásokkal, intarziával, amelybe különféle, különböző gyártmányú jó minőségű rádiókészülékeket lehetett beépíteni. A modellek egy részénél a rádió kezelőszerveit használaton kívül ajtó mögé lehetett rejteni. Később terjedt el Magyarországon a rádióval, lemezjátszóval egybeépített, formatervezett zeneszekrény. Egyes gyártók külön polcos részt alakítottak ki a hanglemezek számára, de előfordult beépített bárszekrény is. A televízió térhódításával szorultak ki a lakásból a zeneszekrények.

MESELŐ MŰTÁRGYAK SOROZAT II.

A MŰVÉSZET ÖRÖK – AZ UTCAKÉP VÁLTOZIK:

Klapka utca, Kalap utca

Bozsó János festészetében szülővárosának, Kecskemétnek a lenyomata évtizedeken át követhető. A leghangsúlyosabban az 1968-as évben, a város 600. évfordulóján jelennek meg a város hangulatos utcái, jeles épületei. 2002-ben kötetbe rendeztük a fellelhető alkotásokat ECSETNYOMOK címmel. Azóta is felbukkannak számunkra is ismeretlen művek vagy nagyközönség elé kerülhetnek a magángyűjtemények zárt világából. 2024-ben a Múzeumok Éjszakáján egy magángyűjtemény anyagából tértek vissza a Bozsó Gyűjtemény falaira az alapító Bozsó János festőművész alkotásai a Méltó Életért Alapítvány ajándékozása jóvoltából. Ebből a kollekciónak két olajfestmény is városkép.

A Klapka-házban élő művésznak elég volt a műteremablakból kitekinteni, az udvarra kilépni vagy a magas deszkakaput kinyitni, máris elé rajzolódott a téma. A Klapka-utcát a Csongrádi úttal összekötő utcácska a Kalap utca, mára az egykori polgárházakat felváltották az emeletesépületek. Máig élő szokás az ingatlant a tulajdonos, a benne élők nevén említeni. Jobb oldalt a Lukács-Ludvigh család élt, a baloldalt Szörényi-házként ismerték. Ez az alkotás 1962 márciusában született. Az utca végén felsejlik a késői hóval borított Kovács-ház teteje, amely a mai napig változatlan formában áll. A másik alkotás 1966-ban örökölte meg a Szörényi-házat és a mellette álló Losonczi-házat. A reggeli fények játékosan cikáznak a zsalugáteres ablakokon, a ház szürke falát vibrálásukkal teszik elevenné. A Losonczi-ház helyén felépült házban kaput nyitottak a két épület csatlakozásánál.

MESÉLŐ MŰTÁRGYAK SOROZAT III.

AUGUSZTUSI JELES NAPOK ÉS EGY JELES MŰTÁRGY A BOZSÓ GYŰJTEMÉNYBEN.

Augusztus 15. Mária menybevételének napja, Magyarországon elterjedt elnevezéssel Nagyboldogasszony napja. Ezen a napon ajánlotta fel élete végén Szent István országunkat Szűz Máriának.

Augusztus 20-án Szent István király szentté avatásának napját ünnepeljük.

Anton Kothgasser (1769-1851) bécsi üvegfestő virtuóz, fényáteresztő díszítőtechnikát dolgozott ki, művei a múzeumok legféltettebb kincsei közé tartoznak. A Bozsó Gyűjteményben őrzött díszpoháron Szent István Magyarországot Szűz Mária oltalmába ajánlja.

MESÉLŐ MŰTÁRGYAK SOROZAT IV.

MEISSENI INDIÁNOK EGY TÁNYÉR ÉS SZÁMTALAN TÖRTÉNET

Lenyűgöző fantáziával és ábrázoló tehetséggel áldotta meg a teremtmő a 18. század első felében, a meissenai porcelángyárban tevékenykedő porcelánfestőt. A tányér öblében teljes harcidszben egy üstdobos és egy trombitás indián lovagol felékesített harci ménjein. Ahogy egy európai elképzelte a mesés Indiákat, a kincses gyarmatokat vagy a távoli Amerikát.

Még a 18. század legelső éveiben sem volt ismert az ázsiai porcelán titka, horrorális árakat fizettek a hajó gyomrából, hosszú utazás után kikerülő fehér aranyért. 1704-1708 között egy alkimistának, Friedrich Böttgernek sikerült a keményporcelán előállításának titkát megfejteti, az első darabok színe még vörös volt. Böttger lett a vezetője – rabsággal felérően – az 1710-ben Erős Ágost szász választófejedelem által alapított meissenai porcelánmanufaktúrának, amely a legelső volt Európában.

Bozsó János 1973-ban Kecskeméten, a Műkert egyik villájában vásárolta az értékes, különleges műtárgyat Pekár Imre (1838–1923) műgyűjtő hagyatékából.

Pekár Imre kiemelkedő alakja a kiegyezés utáni Magyarország feltörekvő, világot látott, tudós és művelt nagypolgárának, briliáns elme volt. A kutatók szinte két külön életként írnak pályafutásáról. A malomipar múltjával foglalkozók gépészmérnökként ismerik. Lisztvizsgálatra vonatkozó találmányával beutazta Európát, majd amerikai tanulmányutat tett. A neve fogalommá vált, az általa kidolgozott módszert pekározásnak nevezik több idegen nyelven is. Később, több évtizeden át a Magyar Leszámloló és Pénzváltó Bank igazgatója. Közel a 70. évéhez bontakozik ki egy másik élet, gyermekei kiröppenése után egy új terület, a műgyűjtés ragadja magával. Találkoztunk olyan életrajzzal, amely csak a tudós, közigazdáról ír, olyannal is, amely kizárólag a káprázatos műgyűjteményéről emlékezik meg. De majd' minden esetben ugyanaz a Benczúr Gyula festményről tekint ránk Pekár Imre. Mindenféle antik edényt gyűjtött tévedhetetlen magabiztossággal, előtanulmányok nélkül. Különböző serlegekre, kannákra, csészékre, poharakra, tányérokra vadászott ezüstdől, aranyból, ónból, fajanszból, porcelánból, üvegből. A kedvencei a patikaedények voltak, néhány év alatt 1.000 darabra rúgott a gyűjtemény. Hiába kérlete utódait, hogy gondozzák a páratlan kollekcióját, bánatában más megoldást keresett az örökhagyás helyett. Szándéka szerint hozzáértők kezébe kellett, hogy kerüljenek a becses műkincsek. Két év alapos előkészület után, 1922-ben az Ernst-aukción a legkedvesebb darabok kivételével árverésre került többek között több mint 600 db patikaedény és számtalan egyéb műtárgy. Hagenmacherné Pekár Zsuzsa, az unoka, méltó folytatója volt a családi hagyományoknak kutatóként, életrajzíróként és elmélyült tudású óngyűjtőként.

A mesélés nem ér véget a Pekárok történetében, mert kecskeméti vonatkozásra találtunk. A tudós, műgyűjtő Pekár Imre fia Pekár Gyula (1866–1937) Kecskemétet 7 éven át képviselte a parlamentben. 1927-ben Kecskemét díszpolgári címet adományozott neki, amelyet 1928 decemberében ünnepélyes keretek között adtak át. A budapesti Iparművészeti Múzeum őrzi az igényes oklevelet és a díszdobozt. A korabeli kecskeméti sajtó minden részletre kiterjedően avatja be a polgárokat az eseményekbe. Megemlékeznek róla, hogy Irányi István reáliskolai tanár készítette az oklevelet, amelynek szövegét is közlik. A politikai érények méltatása, a vonattal érkezés pontos időpontján, majd a kocsikkal, autókkal a városházára hajtó notabilitások megnevezésén, az ünnepség ismertetésén kívül tudósítanak arról, hogy a pénteki napra eső díszbebédén résztvevő katolikus híveket a meggyésfőpásztor felmentette a húsevési tilalom alól.

Ne engedjük messzire Pekár Gyula alakját, egy kurta kitérő erejéig, mert szoros kapcsolatot tartott fenn a korabeli irodalmi élettel. Többen is feldolgozzák szerencsétlen konfliktusát Krúdy Gyula íróval. Az eredendő ok egy megkerülhetetlen tényező lehetett, a magyar székesfőváros

ismert kaméliás hölgye. Pilisy Rózát a két írónkon kívül Albert herceg, a későbbi VIII. Eduárd is látogatta, Pest Rózsájának nevezve. Nyugtassuk meg a nyájas olvasót, hogy nem azonos időszakban. Bejegyzésünk végén bőségesen ajánlunk olvasnivalót. Kideríthetik, hogy a szép Róza öngyilkos lett-e, Pekár Gyuláról mintázták-e Toldy Miklós alakját a Nemzeti Múzeum előtt álló Arany János szobor mellett.

A Pekár család folyamatosan fontos szerepet töltött be a magyar gazdasági életben, felelősségteljes fejlesztésében. Malomipar, gyáralapítás, ingatlanberuházások kísérték a család életét, még hangsúlyosabban, amikor a Svájcból származó, szorgalmas magyarországi Hagenmacherekkel összekapcsolódott az életük. A valóság regényeket ír. Az unokák közül három Pekár leánytestvér három Hagenmacher fiúhoz ment hozzá, akik közül ugyan az egyik „csak” unokatestvér volt. A történet sohasem érne véget, ha most a Hagenmacherek után erednénk, mert kinek nem ismerős a budafoki Hagenmacher Sörgyár neve. Zárójelben: Hagenmacherek és Dreherek is kötöttek ketten-ketten házasságot. Legközelebb majd egy söröskupát veszünk nagyító alá a Bozsó Gyűjteményben.

Olvasnivalók jönnek.

Pekár Imre, Pekár család:

Hagenmacherné Pekár Zsuzsa: A túlélés epizódjai (Család- és kortörténet az 1945-1950-es évekről egy nagypolgári család önvallomásában (Joshua könyvek 2022)

Pekár Zsuzsa – Péntes István: Pekár Imre. In: Műszaki nagyjaink, 6. kötet. Szerk.: Péntes István. Bp.: Gépipari Tudományos Egyesület, 1986. 509–616.

Pekár Gyula:

Nyáry Krisztián: Így szerettek ők 3. 2022. Corvina

Lipp Tamás honlapja: Pekár Gyula – Krúdy, Toldy Miklós bosszúja

MESÉLŐ MŰTÁRGYAK SOROZAT V.

A KECSKEMÉTI "SVÁJCI BICSKA" ÉS HALBICSKA – JÁMBOR KÉSEK

Múzeumtörténeteinket folytattuk ...

2024-ben a Bozsó Gyűjteménybe került 2 különleges gyöngyházás bicska a Jámbor késes család hagyatékából. Két egymást követő generációból Jámbor János (1845-1921) és fia, Jámbor István (1890-1964) neves kecskeméti késesmesterek voltak.

A Kecskeméten született Jámbor János korán árván maradt, 10 éves korában tanonc lett rokonánál és gyámolítójánál, Garner Ferenc késesnél. Még a régi céhrendszerben 1870-ben szerezte mesterlevelét.

Az 1896-os Ezredéves Kiállításról megjelent tekintélyes összefoglaló név szerint megemlékezett Jámbor János mesterről és a kiállított „ponty bicskájáról”, ennek a speciális formának a kialakítását Sziráky József szegedi mesterhez kötik. Az 1910-es években Jámbor János mester így hirdeti magát: „1896-ban az országos kiállításon elismerő oklevéllel, a Kecskemétvidéki kiállításon aranyéremmel kitüntetve.”. Kecskemét első „villanyerőre berendezett” műhelye saját házában, a Trombita utca 6. szám alatt található, a József Gőzmalommal szemben. Újsághír alapján a nevezetes köszörülő gépezetet 1909-ben a Kossuth-minisztérium szállította az „alföldi provinciába” az általános ipari haladásunk érdekében. A Kossuth-minisztérium megnevezés megfejtése: Kossuth Lajos fia, Kossuth Ferenc (1841-1914) a Wekerle-kormányban 1906 és 1910 között kereskedelmi miniszter volt.

Jámbor János 1921-es gyász híréből is értesülhetünk, hogy 18 gyermeke született. A búcsúztatása idejében 6 gyermeke volt életben. A 3 fiú: János tanító, József ügyvéd, István késes.

Özvegy Jámbor Jánosné született Polotini Katalin 81 éves korában, 1932-ben hunyt el. Nagy tiszteletben állt az özvegy is. Fontosnak tartotta a Kecskeméti Közlöny megírni, hogy 1870-től szekéren járta Katalin asszony a környékbeli vásárokat, 60 éven át minden hetivásárkor megjelent a kecskeméti piactéren a késszátrában. A család több tagja is jeleskedett, ha adományozásról, közéleti szerepvállalásról volt szó a szülővárosban. Jámborak voltak a Jámborok.

Ifjú Jámbor János Helvécián volt tanító, megalapította a Helvéciai Gazdakört, részese volt a helvéciai katolikus templom felépítésének, később a Kuruc téri elemi iskola igazgatója lett.

Dr. Jámbor János ügyvéd 1913-ban hirdetésben tudatja, hogy édesapja, a késmester házában, a Trombita utcában nyitotta meg irodáját. Dr. Jámbor 1922-ben Batka János utolsó, élő kecskeméti közhuszár 100. születésnapja alkalmából rendezett ünnepségen készült fotográfiát ajándékozott a kecskeméti múzeumnak. Ebben az évben Jámbor ügyvéd, mint bizottsági elnök, a kecskeméti adományozásra hívja a nagytemplom orgonaépítési akciójában.

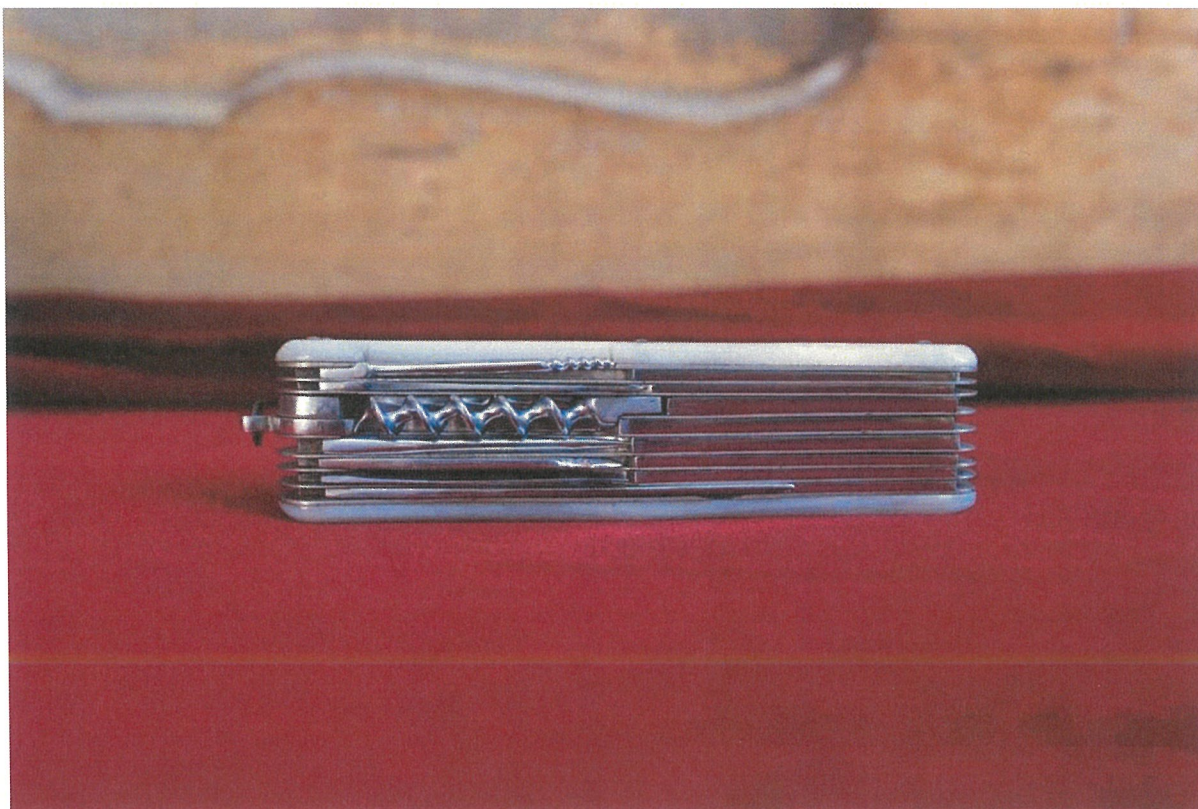
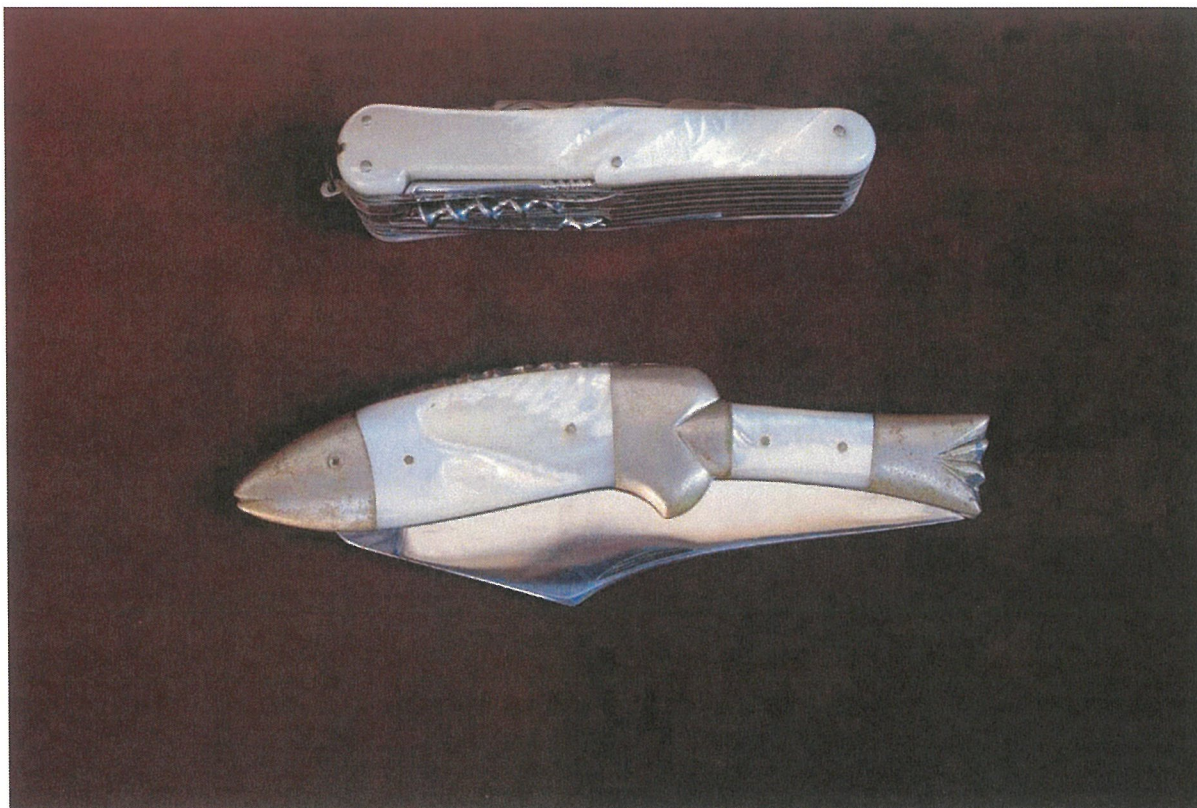
A harmadik fiú, Jámbor István követte édesapját a késmesterségben. 1919-ben hirdeti meg késes és köszörűs üzletének megnyitását az Arany János utca 4. szám alatt, Nyírády László kereskedő úr házában. Fontosnak tartja megemlíteni; 52 hónapos katonai szolgálatából tért haza. 1920-ban betörtek az üzletébe, nagy mennyiségű díszes kést és beretvát vittek el a szorgalmas mestertől. 1923-ban a közgyűlés hozzájárul, hogy iparcikkein a kecskeméti címet használhassa. Az 1930-as évek első felében a műhelyét Trombita utcában hirdeti (édesapja egykori címén), az üzletét a Gáspár András utca 8. szám alatt. Rendszeresen szerepelt helyi és országos kiállításokon. Az 1932-es Országos Kézműipari Kiállításon érte el talán egyik legrangosabb elismerését az Ezüstkoszorús mesteri címet. Standján a miniszterek és József főherceg is megtekintették a magyaros motívumú és a húszpengéjű zsebkését. Tudósítások jelennek meg munkáiról: cethalakú gyöngyházkéseire a régi és a csonka haza határait verte ki, a konyhakésein ott díszlik az ország címere. 1934-ben, az első Hírös Héten is kiemelik húszágú zsebkését. 1936 nyarán a Hírös Héten Jámbor István halbicskát ajándékoz Bornemisza miniszternek, az év őszén a Nemzetközi Vásáron a mester 25 ágú gyöngyházbicskájáról írnak. A kecskeméti mestert 1937-ben az Országos Kézműipari Kiállításon Miniszteri elismeréssel jutalmazták, amely magasabb foknak számított az Ezüst koszorúnál. A kiállításon résztvevő kecskeméti iparosokat a következő évben Arany pálmaággal ismerték el, köszönetet Jámbor István mondott a városházi ünnepségen. 1938-ban született Jámbor Istvánnak Ágnes lánya, ekkor már a műhelyét és a lakását is a László Károly utca 10-12. szám alatt hirdeti. Polyák Imre késes 1956-ban került Kecskemétre és visszaemlékezése szerint a Jámbor Alföldi Készüzemben (JAK) tanult. 1963 decemberében Jámbor István gyászjelentésében, mint a Háziipari Ktsz tagjáról emlékeznek meg.

Különleges halbicskát az idősebb mester Jámbor János is állított ki 1896-ban, a Bozsó Gyűjteményben található halbicska készítését inkább fiának Istvánnak tulajdoníthatjuk az 1930-as évekből. A húszágúnak nevezett bicskák mestere István volt, a két bicska kidolgozása ugyanarra mesterre vall. A Bozsó Gyűjteménybe került bicska 23 ágú. A svájci bicska ugyan nagyobb ismertségre tett szert a világban, de a neves kecskeméti mesterek között a Jámbor család nevére emlékeznünk kell. A Magyar Néprajzi Lexikon ugyan tévesen Józsefként említi Istvánt. Fontosabb, hogy a Háromváros környékének neves ellátójaként ír a két világháború közötti időből Jámbor késesről.

A bicska gyakorlati szerepe mellett mindig státuszszimbólumként is szerepelt a férfitársadalomban. A halbicska kivételes és különleges darab volt. A hagyomány szerint a nagy szegedi árvíz (1879) után Tisza István miniszteri biztos sugallatára készített Sziráky mester halbicskát. A csillogó gyöngyházborítás a halpikkelyeket idézi meg. Mesterségbeli kihívásként

is tekinthetett a kecskeméti Jámbor késescsalád a halbicska és a huszonágú bicskák kivitelezésére.

MESÉLŐ MŰTÁRGYAK SOROZAT VI.

VOLTAK-E FÁK A KISFALUDY UTCÁBAN?

Számtalan találgatás, hozzászólás jelent meg korábban több alkalommal is Bozsó János festőművész kecskeméti utcát ábrázoló festményéről.

Bozsó sohasem törekedett a mérnöki, tüpontoságú, száraz megjelenítésre, ecsetjét hangulatai, indulatai vezették, alkotásai mégis úgy közvetítik a téma atmoszféráját, hogy a bőrünkön érezzük annak levegőjét. A kép beránt bennünket a koratavaszi, késődélutáni, kisvárosi utcába, a házak falán a laposan bevágó napsütés melege húzza magával a szemünket. Az utca mindannyiunkban egy elveszett, sejtelmes emléket idéz fel, a háttérben integető tornyok viszont mindig is konkrétan Kecskemétet jelentik a lokálpatriótáknak.

A 2002-ben a Bozsó Gyűjtemény kiadásában jelent meg az „Ecsetnyomok” című művészeti album, Bozsó Kecskemét városához köthető alkotásaiból válogattunk. A festményt a könyvben „Kecskeméti Don-kanyar” címmel közöltük. A mű 1961 márciusában született. Tóth Sándor fotóit szemlélve elbizonytalanodva keresgeltük a helyet a Don-kanyarban, amelyek pontosíthatnák az utcarészletet. Egyik felvételén baloldalt a sarokház emlékeztet a Bozsó képen ábrázolthoz, a jobboldalon bizonytalan, hogy egy hasonló deszkakerítés bújna meg a fák takarásában, valamint nem látszanak a tornyok. A festményen a Nagytemplom tornya biztosan azonosítható; a tűzfigyelő erkélyt egy vízszintes ecsetvonással jelezte a művész. A baloldali torony véleményünk szerint a Görögkeleti templomé.

A magántulajdonban lévő alkotás hátuljáról sajnos nem rendelkezünk fényképfelvétellel. Sokat segítene, mert Bozsó János általában ráírta a kép címét, különböző adatokat.

Az utóbbi hónapokban felmerült, hogy a festmény inkább a kecskeméti Kisfaludy utcát ábrázolja. Több olyan fényképet találtunk, amelyek szerint a művész a Kisfaludy utca Kádár utca sarkának a baloldaláról nézett a városközpont felé. A jobboldali deszkakerítés a Kisfaludy utca 20-as szám, a baloldali sarokház a 27. szám, a középen kilógó ház a 17. szám lehet. A templomtornyok aránya, elhelyezkedése alátámaszthatja a feltételezésünket. A művész gyakran megfordult a környéken Kisfaludy utca 7. szám alatt, amelyben Várady Gyula kelmfestő és ruhatisztító lakott és dolgozott.

Két dolog okozott kétkedést: a villanypóznák és a fák. Vincze János fotóin megtaláltuk a póznákat. Rengeteg fotót áttanulmányozva mi nem bukkantuk a Kisfaludy utca ezen a részén fákra, bár a fotók nagyrésze később készült, mint az 1961-es festmény. Egy légifelvételen viszont fákkal sűrűn beültetett Kisfaludy utca látható felülről a Hungaricana oldalán:

<https://maps.hungaricana.hu/hu/HTITerkeptar/37378/view/...>

Illusztrációk:

Bozsó János: Kecskeméti utca

Tóth Sándor: Don-kanyar

Vincze János: Kisfaludy utca

Vincze János: Kisfaludy utca

Kecskemét térkép a Don-kanyarral (Gáspár András u.) és a Kisfaludy utcával.

VÁLTOZATOS MÚZEUMI ÉLMÉNYPROGRAM – SOROZAT

Pályázati támogatást nyertünk szervezetünk szakmai programjainak és működésének támogatására a 2024–25-ös évekre. Célunk a változatos múzeumi élményprogram megvalósítása és eszközrendszer kialakítása annak érdekében, hogy a tudásátadás hatékonyabbá váljon. Támogatóink a Miniszterelnökség és a Bethlen Gábor Alapítvány. Azt a példaértékű lokálpatriotizmust, művészszeretetet, értéktiszteletet szeretnénk a következő generációkban is erősíteni, amelyet az alapítónk tett Magyarország egyik legnagyobb látogatható műgyűjteménye szülővárosa, Kecskemétnek adományozásával. Egyedülálló lehetőségünk, hogy a nagyközönség testközelben találkozhat műtárgyakkal. Valódi élményt nyújtunk a legkülönbözőbb látogatói rétegek esetében is. A személyes találkozások számát kívánjuk megnövelni, a tudás megszerzésének lehetőségét kitágítani. A múlt értékeit korunk szemléletének megfelelő megközelítésben közérthetővé és maradandó, komplex élménnyé tesszük. Kapocsként kívánunk közreműködni a tudás és a személyes élmény átadásban különböző nemzedékek és csoportok esetében. Értékek felfedezésének és megbecsülésének igényét teremthetjük meg a művészet, a nemzeti értékeink megismertetésével, erősítjük közönségkapcsolatainkat.

ZENÉS UTAZÁS A BOZSÓ GYŰJTEMÉNYBEN I. II. III.

A művészet és a zene felejthetetlen találkozása, az élmény ritmusra kelt.

Két ingyenes, interaktív, zenés foglalkozást hirdettünk meg 2024 októberében.

A jelentkezőket sorsolással választottuk ki, e-mailben értesítést küldtünk.

Az ingyenes, interaktív múzeumpedagógiai programunk szerencsés résztvevői:

2024. október 15. Gyermekliget Alternatív Óvoda és Iskola

2024. november 12. kedd délelőtt a Magyar Ilona Általános Iskola 3/b.

2024. december 10. kedd délután a Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda 1/b.

A sorozatot 2025-ben folytatjuk.

A MŰVÉSZET RITMUSRA KEL

Ingyenes élményprogram a Bozsóban

Támogatók:

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Program:

Bozsó Gyűjtemény
www.bozso.net

Partner:

LESKOWSKY
HANGSZERGYŰJTEMÉNY

Műterem metamorfózis – Műterem a képzelet és a valóság határán II.

Időszaki kiállításunkat Bozsó János egykori utolsó műtermében rendeztük be a Munkácsy-díjas festőművész alkotásaiból.

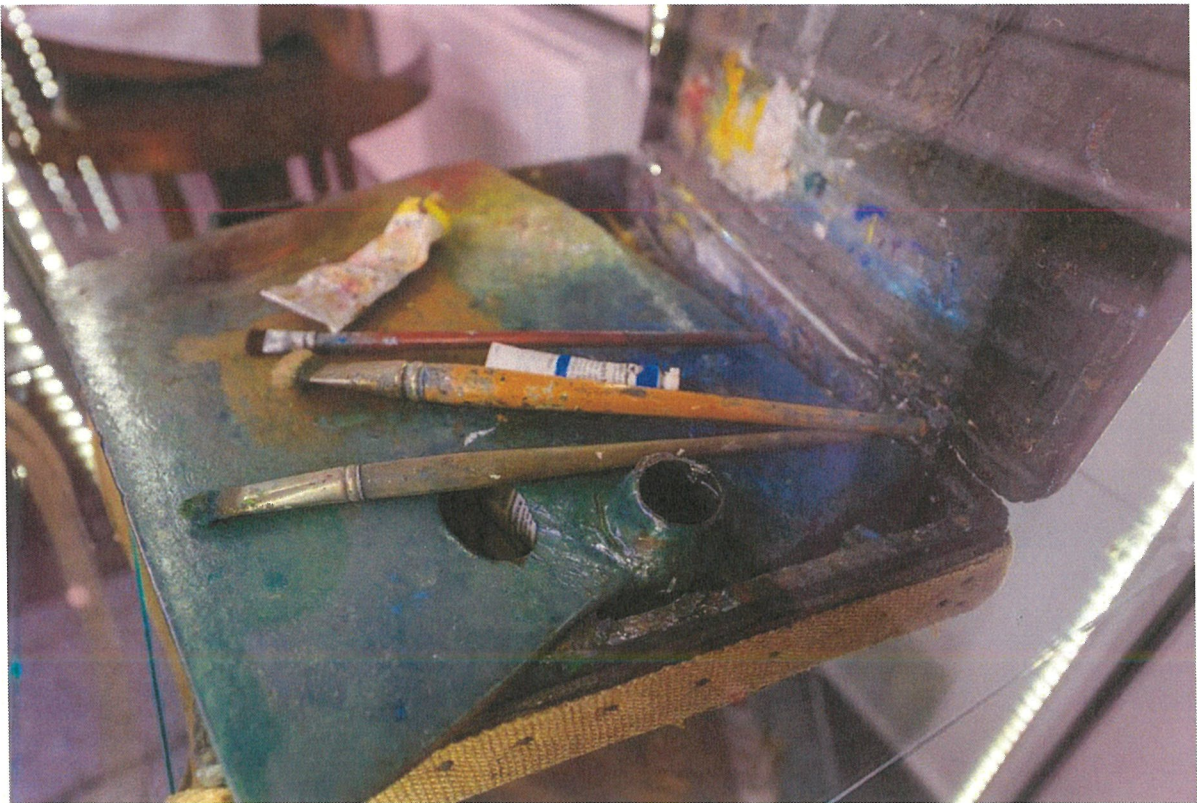
Bozsó János festőművész egykor létező műtermeinek emléanyagából megalkottunk egy sohasem volt valóságost.

Kezdő piktorként Kecskemét külvárosában egy Máriavárosi padláson eszkbálta össze „műtermecskéjét”. 1957-ben került a frissen renovált Klapka-ház egy szobájába, élete első „igazi” műtermébe, az akkori múzeumigazgató szolgálati lakása mellé. Közvetlen, a magas kapu után, az épület sarkán túl, az udvarról nyílt az ajtó, a szépen ívelt ablakok a Klapka utcára tekintettek. Ha valaki bebocsájtásra várt, megkocogtatta az esőcsatornát. Egy felvonulási épület maradt a renoválás után a kaputól jobbra, itt húzódott meg a valaha szebb napokat látott földönfutó, akit Bozsó János annak haláláig istápolott. Ma már az épület sem létezik. A diófa még az égfelé nyújtózik, amely Bozsó Jánost facsemeteként köszöntötte annakidején. Teltek az évtizedek, az ismeretlen, nincstelen művész elismert alkotóvá vált, gyűjtőszenvédélye kiszorította a műterméből. Az egykori szolgálati lakást is zsúfolásig töltötték az értékes műtárgyak. Műgyűjteményét szülővárosának, Kecskemétnek adományozta, ismét távolabb húzódott az ingatlanon belül. 1998-ban bekövetkezett haláláig használt műtermének helyén kialakított kiállítóteremben rendeztük be Bozsó János műtermét a képzelet és a valóság határán. A kiállítás azt a miliőt idézi meg, amelyben a művész körbevette magát alkotásaival. Több alkotásán feltűnik az 1960-as évek műteremrészlete, az udvar. A Klapka-ház vörös falai a művész elképzelése alapján változtak a renoválások során a melengető, barokksárga színre.

Bozsó János műtermében készülődött gyűjtőkörútjaira és még nagyobb műtermébe; a szabad természetbe. Számtalan keret és kép zsúfolódott a fal mentén, mert a méretek gyakran nem találtak egymásra. Nem szoríthatták soha korlátok közé, a képek mérete is mind más és más. Itt sorakozott a következő kiállítások anyaga. Sajátos alapozási technikájával előkészített lemezek, a kis festőszék, a háromlábú festőállvány, az öreg festőkazetta várta, hogy elinduljon a mester. A javítgatott festő ládáját sohasem hagyta volna el. Ecsetjeire kényesen vigyázott, a festőpalettáját mindig gondosan letisztította, mégis több centinyi magasságban rakódtak egymásra észrevétlenül és megszámlálhatatlanul a leheletnyi festékrétegek. Kezdetben kartonokra, rissz-rossz falemezekre, régi képekre festett, amire ráakadt, amire tellett. Saját maga is készített festéktörővel festéket. Évtizedekig állami fennhatóság alatt zajlott a művészfesték gyártása, vásárolni csak az úgynevezett művészellátóban lehetett. Külföldi útjain úgy érezte a színek, a festékek, az ecsetek Kánaánjába keveredett. Alkotó évtizedeinek második felében elterjedt a művészek körében a farostlemez használata. A kollégáktól eltérően ennek nem a sima felére festett, hanem a textúrák oldalára. A felület a vászonra emlékeztet. A hagyományos fehér alapozás helyett, tarka színfoltok borították az alapot. Frissen felvázolt kontúrok után az alap színeihez viszonyította a tónusokat, ragyogtatta elő a fényeket, aminek utolérhetetlen mestere volt. A figyelmes szem felfedezi a néhol megmaradt alapozó színeket, amelyek észrevétlenül beépültek a képbe. Külföldi útjaira kisméretű fa „utazóböröndöt” készíttetett, amit vonaton, majd repülőn is magával vihetett. Egymásnak háttal, oldalsó síneken csúsztatta be a dobozba az azonos méretű friss alkotásokat, mert festeni mindig és mindenhol kellett. Ikonikus *Kecskemét látképe* festményének farostlemezét és utána a kész művet egy drótfogantyút a lemezbe fúrva, gyalogosan vitte magával a város szélére.

Aki egyszer belépett műtermébe, évtizedek után is kitörölhetetlen emléket őriz. Jó szóval, barátsággal, egy koccintásnyi itallal kínálta meg a betérőt, bármilyen rendű-rangú legyen a látogató. Innen mindenki a művészet szeretetét vitte magával. A műterem illatát, a friss művészfestéket mi még itt érezzük.

MESÉLŐ MŰTÁRGYAK SOROZAT VII.

A Magyar Festészet Napjáról négy fejezetben emlékeztünk meg a Mesélő Műtárgyak sorozatunkban.

MAGYAR FESTÉSZET NAPJA I.

Miért október 18.?

Október 18. Szent Lukács napja

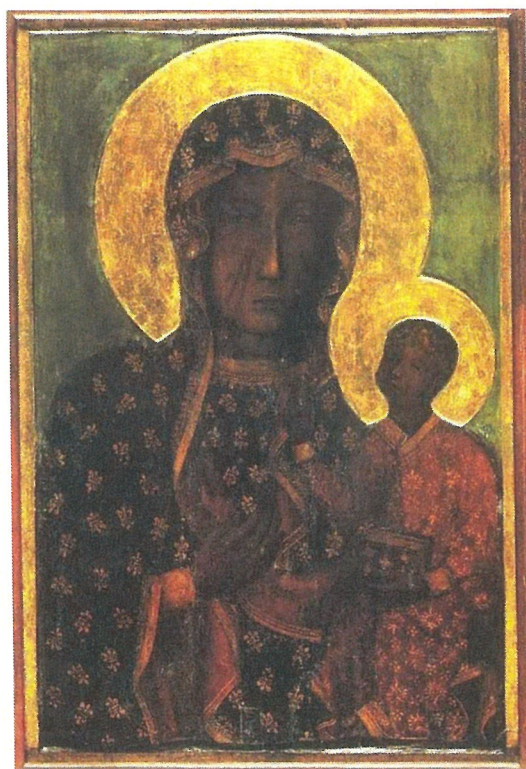
Lukács evangélista eredetileg orvos volt, a gyógyítással kapcsolatban emlékeztetnek rá gyógyfürdők, kórházak, gyógyszerterek elnevezései.

Bízunk benne, hogy a művészet is gyógyít.

Evangéliumában Lukács írja le az angyali üdvözlést, az irgalmas szamaritánust, a tékozló fiú történetét.

A hagyomány úgy tartja, hogy Lukács festő is volt, gyakran ábrázolták ecsettel a kezében, mellette pedig szimbólumával, a szárnyas bikával. A legenda szerint ő volt az első, aki megfestette a Szűzanya portréját. Szent Lukácsnak tulajdonítják a római Santa Maria Maggiore-bazilikában őrzött Mária-képet és a częstochowai Fekete Madonna-ikont, amelyet a Szent Család otthonából származott cédrustáblára festett.

A középkor óta a festők és más művészi munkát végző céhes kézművesek védőszentjeként tisztelik.

Rogier van der Weyden: Szent Lukács a Madonnát festi, 1435–40 k.

Museum of Fine Arts, Boston

Częstochowai Fekete Madonna

MAGYAR FESTÉSZET NAPJA II.

A sorozatunkat a testvérműzsákkal folytattuk, a költészetet és Bozsó János festőművész alkotásait állítottuk párhuzamba.

„A festészet néma költészet: a költészet beszélő festészet.” (Szimonidész)

Bozsó János: Éjjel a Tiszán

Juhász Gyula: Tiszai csönd

Hálót fon az est, a nagy, barna pók,
Nem mozdulnak a tiszai hajók.
Egyiken távol harmonika szól,
Tücsök felel rá csöndben valahol.
Az égi rónán ballag már a hold:
Ezüstösek a tiszai hajók.
Tüzeket raknak az égi tanyák,
Hallgatják halkán a harmonikát.
Magam a parton egymagam vagyok,
Tiszai hajók, néma társatok!
Ma nem üzennek hívó távolok,
Ma kikötöttünk itthon, álmodók!

MAGYAR FESTÉSZET NAPJA III.

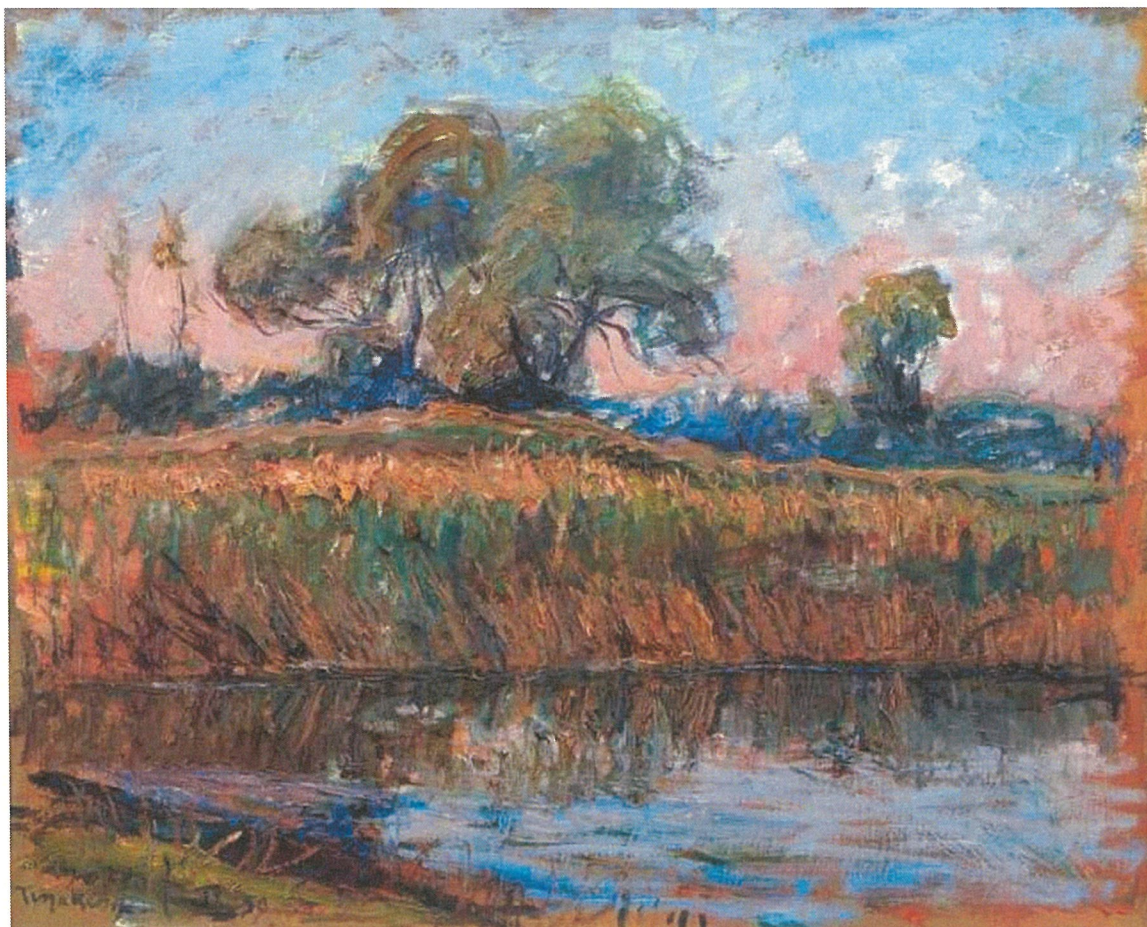

Bozsó János: Október

Kányádi Sándor: Valami készül

Elszállt a fecske,
üres a fészke,
de mintha most is
itt ficserészne,
úgy kél a nap, és
úgy jön az este,
mintha még nálunk
volna a fecske.
Még egyelőre
minden a régi,
bár a szúnyog már
bőrét nem félti,
és a szellő is
be-beáll szélnek,
fákon a lombok
remegnek, félnek.
Valami titkon,
valami készül:
itt-ott a dombon
már egy-egy csősz ül:
Nézd csak a tájat,
de szépen ősziül.

MAGYAR FESTÉSZET NAPJA IV.

Bozsó János: Szeptemberi áhítat

Kosztolányi Dezső: Szeptemberi áhítat

Szeptemberi reggel, fogj glóriádba,
ne hagyj, ne hagyj el, szeptemberi nap,
most, amikor úgy lángolsz, mint a fáklya
s szememből az önkívület kicsap,
emelj magadhoz. Föl-föl, még ez egyszer,
halál fölé, a régi romokon,
segíts nekem, szeptember, ne eressz el,
testvéri ősz, forrón-égő rokon.

MESÉLŐ MŰTÁRGYAK SOROZAT VIII.

OKTÓBER 31. TAKARÉKOSSÁGI VILÁGNAP, „emojik” a múltból

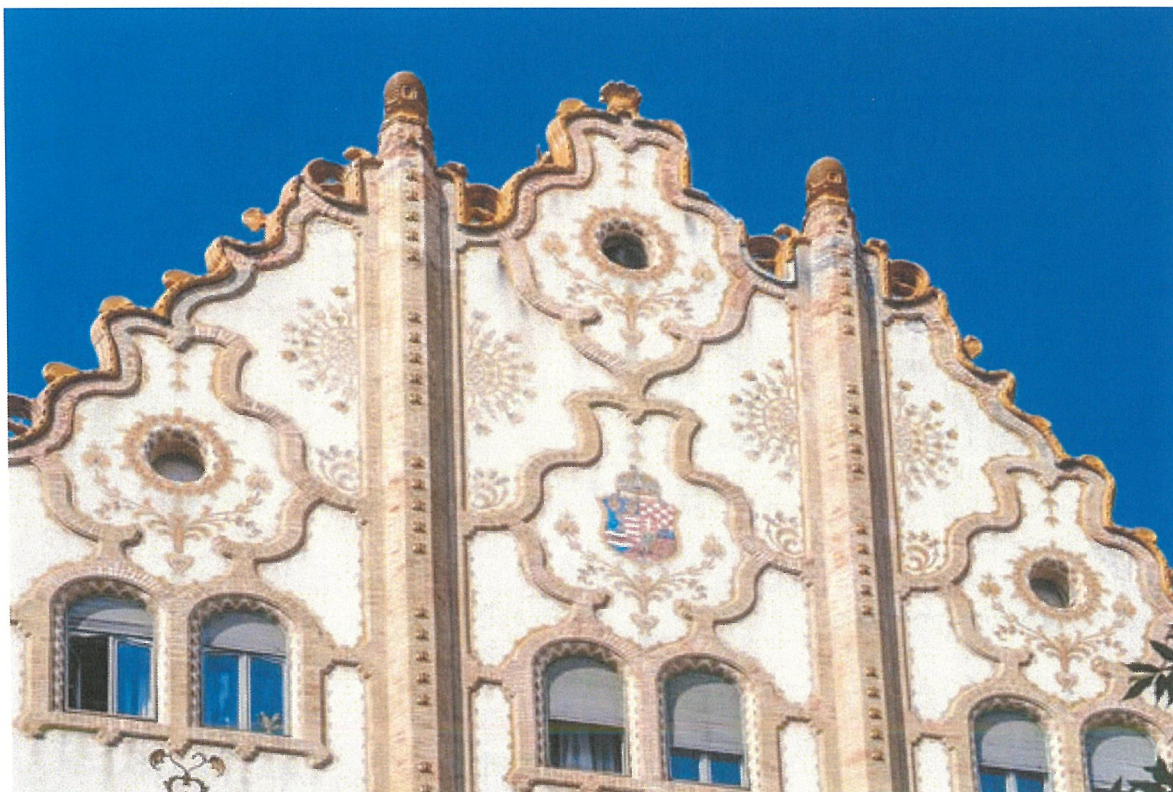
Az emojik tömör üzenetek; hangulatot, állásfoglalást közvetítenek. Minden kultúrának kialakulnak a sajátos szimbólumai, egy szempillantás alatt olvasunk saját korunk jelképeiben.

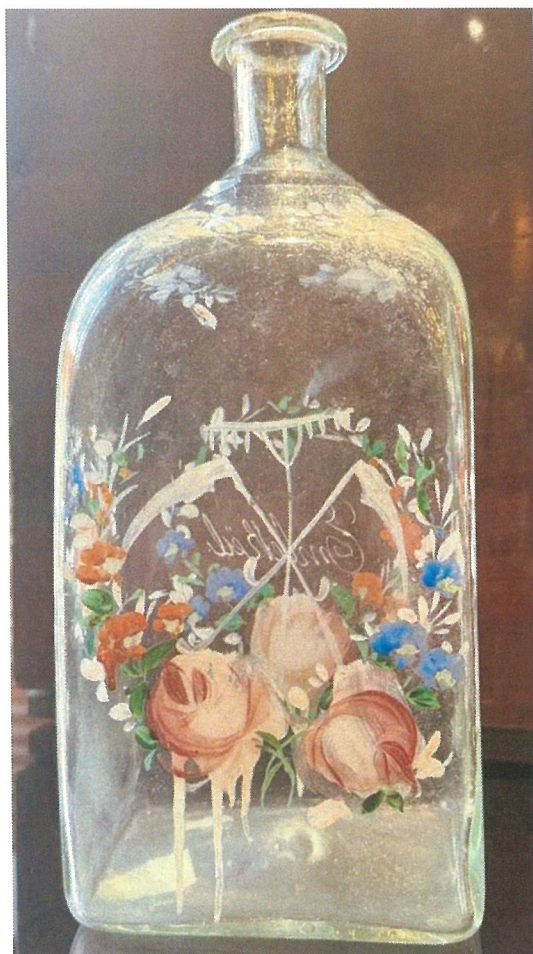
A szorgalom és a takarékoság fogalma kéz a kézben járnak a múltban is.

A bank épületek homlokzatán gyakran jelent meg a méhkaptár. Lechner Ödön tervezte a budapesti Magyar Királyi Postatakarékpénztár épületét magyaros szecesszió stílusában. A szűk Hold utcából meredeken föltekintve fedezhetőek fel a magasban a Zsolnay épületkerámiák, köztük a méhkas és a falpilléreken feljűk igyekvő méhek. Hihetetlen, de a grandiózus épület bő egy év alatt készült el.

A múzeumokban őrzött tárgyak a szép formán, az esztétikus megjelenésen, a gyakorlati használhatóságon túl szellemi tartalmakat is hordoznak.

A Bozsó Gyűjtemény több 19. századi üvegtárgyán a díszítésekből olvashatjuk ki a készítő, az ajándékozó jelképi üzenetét. A díszpoháron a méhkaptár és a mellé állított szerszámok a takarékoság, a szorgalom erényét hirdetik, állítják követendő példának a használó elé. Pincetok üvegünkön is feltűnnek a gereblye és a kasza, mint a begyűjtés, az aratás, gyarapodás eszközei. A pincetok üveg egy elfeledett forma és kifejezés. A drága nedűt, a jó bort óvatosan szállították az úti csomagban, a rázkódó kocsikon. A rekeszekre osztott, puha anyaggal bélelt, fedeles faládába; a pincetokba helyezték a hely tökéletes kihasználása miatt szögletes formába fűvott, kényes palackokat. A bor nemcsak a jókedélyt alapozta meg az utazás közben, de amiatt is fontos volt, mert a kutak vize fertőző is lehetett.

MESÉLŐ MŰTÁRGYAK SOROZAT IX.

Albrecht Dürer (1471-1528) keserves egészségi állapota miatt, röviddel a halála előtt a nürnbergi házában, a konyha mellett egy WC-t alakított ki. A korabeli építési szabályok tiltották a beltéri illemhelyet, meg is büntették az idős mestert. Ámde a bírságot azonnal vissza is fizette a város a világhíres művésznek. Rend a lelke mindennek. A Dürer Emlékmúzeum rekonstruálta a „kis helyiséget”.

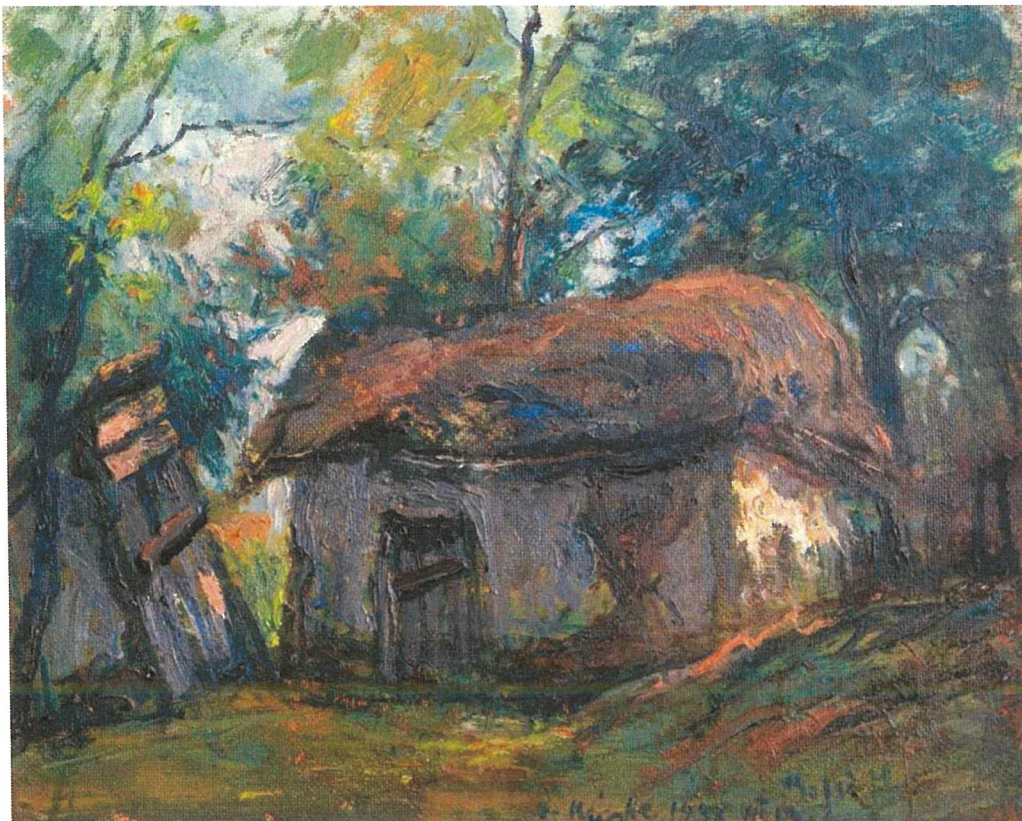
Újdelhiben (India) tekinthető meg a Sulabh International Museum Of Toilets.

A magyar tanyák árnyékszékét igyekeztek a háztól távolabb felépíteni, de az ürtartalom visszaforgatásáról az anyaföldbe jóideig úgy gondoskodtak, hogy a fából épített, hordozható alkalmatosságot újabb és újabb gödör fölé telepítették.

A WC Világnapját az ázsiai alapítású Toalett Világszervezet 2001-ben rendezte meg először. A céljuk az volt ezzel a kezdeményezéssel, hogy a szennyvízkezelés, a szennyvízelvezetés és a higiénia fontosságára irányítsák a figyelmet – legalább egy nap erejéig az évben!

AZ ENSZ 2013 óta minden évben november 19-én nemzetközi kampány keretein belül igyekszik felhívni a figyelmet a WC használat, a szennyvíztisztítás és a szennyvízelvezetés fontosságára.

Bozsó János (1922-1998) két alkotásán is megbújik egy-egy tanyasi árnyékszék. Ezzel is emlékeztetünk e „nevezetes” világnapra.

ZÁSZLÓMEGÁLLÓ KIÁLLÍTÁS ÉS INTERAKTÍV KVÍZJÁTÉK

2024. december 5-8.

Az ismeretterjesztő kiállítás közelebb hozta a látogatókhoz a kortárs zászlók színes világából az Európai Unió országainak zászlóit. Bemutatta a zászlóhasználat történetét, hátterét és szabályait, valamint a zászló funkcióit típusok és fajták szerint. A lobogókat zászlócsaládonként csoportosítva tárta a látogatók elé, melynek segítségével a vexillológiába, a zászlókkal foglalkozó tudományba is bepillantást kaphattak az érdeklődők. A magyar zászló története mellett az Európai Unió tagállamainak zászlóiról is érdekességek derültek ki. Interaktív elemek és játékok tették változatossá a zászlók világának felfedezését minden korosztály számára, és lehetőség volt saját zászló tervezésére, elkészítésére és zászlós fotófalnál történő fényképezkedésre. A kiállítás alapját a Balogh-gyűjtemény adta, mely 1983 óta a világ országainak zászlóit magában foglalja és 2021-től a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum gyűjteményének része.

A program a Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, az 1100 éve Európában, 20 éve az Unióban programsorozat keretében jött létre.

MAGYAR VIDÉKI MÚZUMOK SZÖVETSÉGE
TAGINTÉZMÉNYEK KIÁLLÍTÁSA:
MŰTÁRGYMÁSOLATOK, SZUVENÍRTÁRGYAK ROADSHOW
Kecskemét, 2024. december 6-8. Főtér

A Bozsó Gyűjtemény Bozsó János festőművész alkotásainak reprodukcióival vett részt az országos kiállítássorozaton.

MEGEMLÉKEZÉS BOZSÓ JÁNOS FESTŐMŰVÉSZ SZÜLETÉSÉNEK 102.
ÉVFORDULÓJÁN

2024. december 27.

A Bozsó Gyűjtemény és a család nevében koszorút helyeztünk el Bozsó János egykori szülőházának helyén épült ingatlan falán található emléktáblánál.

MESÉLŐ MŰTÁRGYAK SOROZAT X.

Bozsó János festőművész 1922. december 27-én született Kecskeméten.

Egy máriavárosi, téli udvarról festett képével elevenítjük fel a művész, a múzeumalapító alakját.

Visszaemlékezéseiből idézünk:

„Negyvennyolc óta festem a város öreg tereit, utcáit, épületeit, a környező pusztákat, az erdőket, a tanyákat. Sajnos a szülőházamat, a máriavárosi Holló utcában nem tudtam megörökíteni. Lebontották úgy, hogy észre sem vettem. Pedig nagyon szép ház volt. Galambdúcos kapujával és egy szép malomkövel a bejárat előtt.”

PÁLYÁZATOK

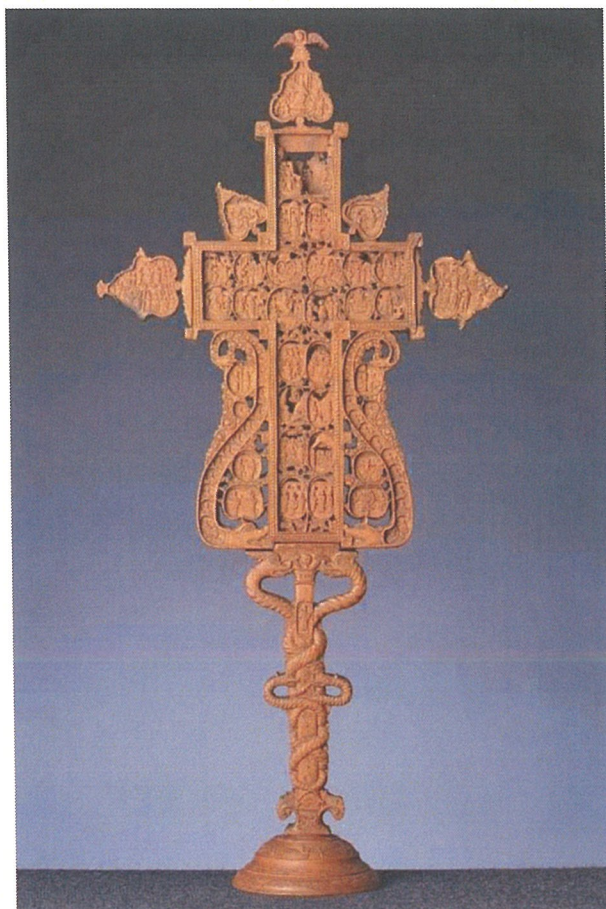
A 2024-es évben sikeres pályázatokat nyújtottunk be.

Mindhárom benyújtott pályázatunkat 100%-os intenzitású támogatással nyertük el.

- Kulturális bérfejlesztés 2024
A 2021. novemberében betöltött álláshelyek 2021-ben érvényes béreinek 2022-ben kötelező fejlesztési része volt pályázható 2024-ben. A 2021-es létszám és összeg nem emelhető.
Megvalósítás 2024. január – december
- Diószegi Balázs életművének feldolgozása
Megvalósítás: 2025. szeptember 30.
- Élmény a múzeumban
Megvalósítás: 2025. december 31.

TUDOMÁNYOS KUTATÁS KÜLSŐ MUNKATÁRSAKKAL

- Középkori keresztünk ikonográfiai kutatómunkáját nemzetközi téren folytatta Nagy Márta művészettörténész előadással és tanulmány megjelentetésével.
Dragon Serpents of the Tree of the Cross (A keresztfa sárkánykígyói) jelent meg az angol nyelvű tanulmány

- Nemzetközi viszonylatban is egyedülálló középkori, erdélyi szász, festett ládánk kutatása újabb állomáshoz ért a Magyar Néprajzi Múzeum munkatársaival folytatott együttműködésben. A festékanalízis vette kezdetét a két gyűjteményben található műtárgy összehasonlító vizsgálatával.

Ezt a ládát 2011-12-ben a Mirja Harms vezette kutatócsoport vizsgálta dendrokronológiai szempontból és több más ládával együtt szerepel a *Der Henndorfer Truhenfund* c. német nyelvű kiadványban (Siegl, München, 2012).

Ugyenebben a kiadványban szerepel a Néprajzi Múzeum gyűjteményében található 136.714 számon nyilvántartott láda is. Mindkettőben közös, hogy Erdélyből származnak, és készítési idejük is nagyjából megegyezik - 1482-1531 között

Bozsó Gyűjtemény

Néprajzi Múzeum

TURISZTIKAI KÁRTYA ÉS KIÁLLÍTÁS

- Beléptünk a Kecskeméti Turisztikai kártya partnerrendszerébe.
- Saját szóróanyaggal és rolluppal vettünk részt a Tourinform által rendezett kiállításokon.

TANULMÁNYÚT, SZAKMAI PROGRAM

- 2024. áprilisában két munkatársunk saját önköltségén vett részt egy franciaországi múzeumtúrán: Pompidou Centre Musee Nationale d'Art Moderne, Atelier Brancusi, Louvre, Musee d'Orsay: Paris 1874. Inventer l'impressionisme, Versailles, Musee des Arts Decoratifs, Iris Van Herpen exhibition, Sainte-Chapelle.
- 2024. októberében minden munkatársunk közös szakmai programon vett részt egy Békéscsaba – Gyula – Szabadkígyós útvonalon. A kiállítóhelyek, múzeumok kiállításainak megtekintése mellett szakmai tapasztalatcserére is volt módunk. A meglátogatott múzeumok:
 - Békéscsaba, Munkácsy Mihály Múzeum
 - Gyula, Ladics-ház
 - Szabadkígyós Wenckheim-kastély

ENERGIAHATÉKONYSÁG

2024-ben megközelítőleg 600%-kal nőtt meg a víz- és csatornadíjunk. Elkészítettük a terveket és elkezdjük a beruházást, annak érdekében, hogy kapacitáscsökkentést érjünk el.

Fűtésrendszerünk decemberben meghibásodott, megkezdjük a korszerűsítési munkákat.

Az Önkormányzattal napelemek felszerelésének lehetőségéről kezdtünk tárgyalásokat.

RAKTÁRKÖLTÖZETETÉS

Külső raktárkapacitásunk racionalizálása megtörtént.

HOMLOKZATI VILÁGÍTÁS

A biztonsági szempontokat figyelembe véve megkezdjük teljes hosszában a Klapka utcai és a Fecskei utcai szárny épületvilágítását.

KERTÉSZETI MUNKA

A műemlék Klapka-ház előtti utcai előregedett növényzet folyamatos cseréjét megkezdjük.